

نام و نام خانوادگی	سرکار خانم رحمتی	بهرتعالی	موضوع امتحان	نومرالی ۳
نام استاد	چهارم پاره وقت	استانات پایانی نینسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۰-۹۹	کتاب	مبادی المریه
پایه	شهران		شماره	مال آلمان کتاب
استان	۹۹/۱۰/۲۳		مکتب پاشکولی	۷۵
تدریس برگزار می			نمره استان	نمره تمییز نظر

۱- کدام یک جزو اسماء متوغله فی الابهام می باشد : (۵/۰ نمره)

سَعٍ - شبه - ذات - کِلا -

۲- نقش مجرور (رُبَّ) در جمله (رُبَّ رَجُلٍ صَالِحٍ لَقِيْتُ) چیست ؟ (۵/۰ نمره)

سمبتدا - خیر مقدم - مفعول به برای لقیته - مفعول برای محذوف

۳- کدام یک از الفاظ تأکید شمول نیست ؟ (۵/۰ نمره)

سَعین - کلنا - أجمع - عامه -

۴- در جمله (لا أتبع غیر الحق) نقش و اعراب کلمه غیر چیست ؟ (۵/۰ نمره)

تمییز و منصوب - بدل و مرفوع - مبتدا و مرفوع - مفعول به و منصوب

۵- نقش کلمات مشخص شده را تعیین نمایید : (۲ نمره)

لا یکن غیرکم أحبُّ الیه الخیر منه الیک - ما قام القومُ إلا زیدُ

- ولِلله علی الناسِ حجٌّ البیتِ من استطاعَ الیه سبیلاً - کم مَجَلَّةٌ حَرَّتْ

۶- علت غلط بودن جمله های زیر را ذکر کنید و در صورت امکان اصلاح نمایید : (۳ نمره)

سمررت جالسةً بهند - رُبَّ زیدٍ کریمٍ لقیته

- قُمتُ و أخوکت - فُصیل القُضاة ما خلا زید

- اشتریت کتباً کثیرون - قرأت الكتاب رجلی

۷- با توجه به عبارت (عطف بیان یفترق عن البدل بمسألین) دو تفاوت را ذکر کنید : (۱ نمره)

۸- هر کدام از تعاریف زیر مربوط به چه اصطلاحی است ؟ (۱ نمره)

هو کل تابع ذکر تقریراً لأمر متبوعه - هو تابع جامد أشهر من متبوعه

هو کل تابع مقصود بالحکم کان عین المتبوع - نكرة جامدة تزیل إبهام ما قبلها

۹- اگر جواب قسم جمله فعلیه با فعل مضارع باشد به چه صورتی می آید ؟ بامثال (۱ نمره)

۱۰- کدام یک از معانی حروف جر در مثال های زیر مراد است ؟ (۵/۱ نمره)

هل رأیت من رجلٍ - دخلَ المدینة علی حین غفلہ - فُضَلنا بعضَهُم علی بعضٍ

- واثقو يوماً لا تجزی نفسٌ عن نفسٍ شیئاً - مررت بزید - لربهم یرهبون

۱۱- از هر یک از جملات (دارای محل اعراب) و (فاقد محل اعراب) سه مورد نام ببرید : (۵/۱ نمره)

۱۲- آیه شریفه زیر را ترکیب کنید : (۲ نمره)

وَإِنْ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَعْنُونٍ

بسمه تعالی
اَلَمْ يَعْلَم بِاَنَّ اللّٰهَ يَرٰى

انسانیت غیر مرکب «جوابی»
 نوبل ۱۳۷۰

نوعی	نوعی ۳- از استغاثه تا پایان مصربات
پیدا	معرفی به استاد
نمونه‌ها	

تاریخ برگزاری	۱۱ صبح
مدت آزمون	۹۰ دقیقه (با احتساب زمان بارگذاری)
تاریخ برگزاری	۱۳۰۰/۴/۱۰
پهنای	۱۵ نمره ۳۰ نمره میلی
نمونه‌ها	سرکار خانم ممسنی

۱. نوع و نقش ذا در حبذا را مشخص کنید. (الف) اسم اشاره- مضاف الیه (ب) اسم موصول- مفعول- به (ج) اسم اشاره- فاعل (د) اسم موصول- فاعل (۰,۵)
  ۲. کدام مورد حال موول به مشتق است؟ (الف) جاء وقت الانس اربعة ایام (ج) كلمته فاه الی فی (ب) لبست خاتمی ذهباً (د) فتعلل لها بشرأ سوياً (۰,۵)
  ۳. کدام مورد تمییز نسبت است؟ (الف) أنا أكثر منك مالاً (ج) رأیت أحد عشر كوكباً (ب) ما لنا غیرك سند (د) أعطیت الفقیر مدا قمحاً (۰,۵)
  ۴. ترخیم کدام مورد جایز است؟ (الف) مستغاث (ب) مرکب اضافی (ج) مرکب اسنادی (د) مرکب مزجی (۰,۵)
  ۵. دو مورد از تفاوت های حال و تمییز را بنویسید. (۱)
  ۶. اصطلاحات زیر را تعریف کنید. با ذکر مثال (الف) ندبه (ب) استثنای منقطع (۲)
  ۷. نوع استثنا در جملات زیر را مشخص کنید. (الف) ما كلمنی غیر زید (ب) ما احترقت الدار الا الثیاب (د) ما لی الا مذهب الحق مذهب (۱,۵)
  ۸. نقش کم را در عبارات زیر بیان کنید. (الف) کم طبیباً فی المدینه؟ (ج) کم جلساً قعدوا؟ (ب) کم قرأتم من کتاب؟ (د) کم کانت جواریک؟ (۲)
  ۹. آیا واو در مثال های زیر عاطفه است؟ (الف) سافرت و ابراهیم (ب) تخاصم علی و احمد (۱)
  ۱۰. نقش منصوبات زیر را مشخص کنید. (الف) کفی بالموت واعظاً (ج) وقفت تلك الناحیه (ب) اشتریت الساعة فضة (د) نعم ربعا دارنا (۲)
  ۱۱. چه مواردی از ظرف نیابت می کند؟ ذکر ۴ مورد (۲)
  ۱۲. جمله زیر را به طور کامل ترکیب کنید. و جاء وا اباهم عشاء یبکون (۱,۵)
- سوالات میانترم (پاسخ ها همراه با پاسخنامه پایانی بارگذاری شود) - ۳ نمره - جهت امتحان دو نمره شفاهی بعد از آزمون با استاد ممسنی تماس بگیرید.**
- (الف) در عبارات زیر، حال و ذوالحال و رابط آن را مشخص کنید. (۱,۵)
 - زرت عامراً الحی - لقیت زیداً مصعداً منحدرأ
  - (ب) مفعول معه را تعریف نموده و شرایط سه گانه آن را بنویسید. (۱,۵)

امتحانات داخلی مدارس حوزه های علمیه خوارزم سطح: دو ترم تابستان ۱۴۰۰ مدرسه زینبیه		الف موضوع: _____ امتحان: _____ عنوان: _____ کتاب: _____ انتشارات: _____ انتشار: _____ از درس استفاده تا لغز استثناء
نام استان: _____ نام شهرستان: _____ تاریخ برگزاری: _____ نام امتحان: _____ نام طراح: _____	نام استاد: _____ شماره شبکی: _____ نام پسر: _____	نام و نام خانوادگی: _____

۱_ در کدام مورد ذکر واو حالیه ممتنع است؟ ۵/۰ نمره

- الف) جاء زيد ضاحكا و هو راكب
 ب) سافرت و الشمس طالعه
 ج) هذا الحق و لاریب فيه
 د) تكلم زيد و هو فصیح

۲_ اعراب مستثنی به لا سیما در کدام مورد نادرست میباشد؟ ۵/۰ نمره

- الف) اجاد الخطباء و لاسیما زیندا
 ب) اجاد الخطباء و لاسیما زیندا
 ج) نصرنی الاحیاء و لاسیما سعید
 د) احب العلوم و لاسیما علم فی النین

۳_ نقش، کم در عبارت کم یوما صمت و کم مجله حررت چیست؟ ۵/۰ نمره

- الف) مفعول فيه _ مفعول به
 ب) مفعول به _ مفعول به
 ج) مفعول فيه _ مبتدا
 د) مبتدا _ مفعول مطلق

۴_ نقش و اعراب الكحل در مثال مارایت رجلا احسن فی عینه الكحل منه فی عین زید چیست؟ ۵/۰ نمره

- الف) مبتدا و مرفوع
 ب) فاعل و مرفوع
 ج) مفعول و منصوب
 د) مضاف و مجرور

۵_ در مثالهای زیر حال و نوالحال را مشخص کنید. ۲ نمره

- الف) قمتل بشرا سويا
 ب) سهرت و النلس ناتمون
 ج) جاء الرسول و قد اسرع
 د) جاء زيد راكبا متبسما

۶_ وجوه محتمل ترکیب زید در جمله نعم الرجل زید را بنویسید. ۲ نمره

۷_ نوع استثناء را در مثال های زیر مشخص کنید. ۲ نمره

- الف) حضر القوم الا مواشیهم
 ب) لا يعاقب الله الناس الا اشرار
 ج) جاء القوم ما خلا سعید
 د) لكل داء دواء غیر الحماقه

۸_ ترخیم را در مثالهای زیر بررسی کنید. ۲ نمره

یا ابالفصل یا علقه یا زید یا عالم

۹_ وجوه سه گانه استغاثه را در قالب مثل نشان دهید. ۲ نمره

۱۰_ نوع واو را در مثالهای زیر مشخص کنید. ۱ نمره

الف) سافرت و زیدا
 ب) سلامت علیه یوم الخمیس و اخوته

۱۱_ حل لازم را تعریف کنید و موارد آن را بنویسید. ۲ نمره

در راه رضای حق موفق و موید باشید.

نحو عالی (3) شهریور 99

سوال 1

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

صاحب حال در عبارت «سَرَّنى قُدُومُ الصَّدِّيقِ غَانِماً» چیست؟ چرا؟
یک مورد را انتخاب کنید:

a. مجموع «قدوم الصديق» زیرا مضاف و مضاف الیه در حکم یک کلمه اند و می توانند ذوالحال واقع شوند.

b. «قدوم» زیرا صاحب حال باید یا فاعل یا مفعول یا مجرور باشد.

c. «الصديق» زیرا فاعل در معناست و فاعل معنوی می تواند صاحب حال باشد.

d. هر کدام از «قدوم» و «الصديق» جداگانه می توانند صاحب حال باشند.

سوال 2

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

کدام گزینه در مورد «متعلق» جار و مجرور در حدیث «عِبَادَ اللَّهِ! اللَّهُ اللهُ فِي أَعَزِّ
الْأَنْفُسِ عَلَيْكُمْ وَ أَحَبِّهَا إِلَيْكُمْ» صحیح است؟

یک مورد را انتخاب کنید:

a. «عَلَيْكُمْ» متعلق به فعل عام محذوف

b. «فِي أَعَزِّ» متعلق به أنفُس

c. «إِلَيْكُمْ» متعلق به «أَحَبِّهَا»

d. «عَلَيْكُمْ» متعلق به «إِتَّقِ» محذوف

سوال 3

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

آیا می‌توان به جای «وا یوسف»، «یا یوسف» را به کار برد؟
یک مورد را انتخاب کنید:

a. بله، در صورتی که تلفظ سخت باشد.

b. بله، در صورتی که با منادی محض اشتباه نشود.

c. خیر، چون باعث حذف حرف ندا می‌شود.

d. خیر، مگر اینکه مندوب حذف شود.

سوال 4

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

علت نصب «عشاء» و جمله «بیکون» در آیه شریفه «جاؤوا اباہم عشاءً بیکون»
(یوسف: 17) به ترتیب چیست؟

یک مورد را انتخاب کنید:

a. مفعول به - حال

b. ظرف - صفت

c. ظرف - حال

d. مفعول به - صفت

سوال 5

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

«مالاً» و «مَرَّةً» در آیات شریفه «أنا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالاً» و «إِنْ تَسْتَغْفِرِ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً» به ترتیب از کدام نوع تمییز است؟
یک مورد را انتخاب کنید:

a.نسبت - نسبت

b.ذات - ذات

c.ذات - نسبت

d.نسبت - ذات

سوال 6

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

اعراب «مفعول لاجله» در کدام گزینه صحیح «نیست»؟
یک مورد را انتخاب کنید:

a.تَصَدَّقْتُ لِابْتِغَاءِ مَرْضَاةِ اللَّهِ.

b.لَا اقْعُدُ الْجَبْنَ عَنْ الْهَيْجَاءِ.

c.قُتِلَ الْجَانِي بِذَنْبِهِ.

d.تَصَدَّقْتُ لِابْتِغَاءِ مَرْضَاةِ اللَّهِ.

سوال 7

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

اعراب «محمد» در عبارت «وا محمد» چیست؟

یک مورد را انتخاب کنید:

a. جواز رفع و نصب

b. جواز رفع و جر و نصب

c. مبنی بر فتح

d. مبنی بر رفع

سوال 8

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

با توجه به تعریف «مفعول معه»، گزینه صحیح در مورد «واو» در جمله «كُلُّ رَجُلٍ وَ مَهْنَتُهُ» را معین کنید.

یک مورد را انتخاب کنید:

a. می تواند واو عطف یا واو معیت باشد.

b. فقط واو عطف است.

c. بهتر است واو معیت باشد.

d. فقط واو معیت است.

سوال 9

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

«اسماء المقادیر» از کدام دسته از «ظروف» به حساب می آیند؟

یک مورد را انتخاب کنید:

a. أسماء زمان مبهم

b. أسماء مکان مبهم

c. أسماء مکان محدود

d. أسماء زمان معدود

سوال 10

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

با توجه به احکام «استغاثه» استعمال صحیح را معین کنید.

یک مورد را انتخاب کنید:

a. يَا لَزَيْدِ الشُّجَاعِ لِلْمَنْكُوبِ.

b. يَا لَزَيْدِ لِلْمَظْلُومِ.

c. يَا لَزَيْدِ مِنَ الْمَظْلُومِ.

d. يَا زَيْدُونَ لِلْعَرِيقِ.

سوال 11

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

گزینه صحیح در مورد تمییز «کنایات» کدام است؟

یک مورد را انتخاب کنید:

a. يجوز أن يخبر عن «كأين» بمفردٍ

b. يكون مميّز «كأين» منصوباً غالباً

- c. یکون ممیّز «کذا» مفرداً دائماً
d. ممیّز «کذا» یکون منصوباً غالباً

سوال 12

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

«نکره» بودن کدام مورد در باب «ندبه» صحیح «نیست»؟
یک مورد را انتخاب کنید:

a. المتوجع علیه

b. المتوجع له

c. المتوجع منه

d. المتوجع فيه

سوال 13

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

کدام مثال برای «استغاثه» صحیح «نیست»؟
یک مورد را انتخاب کنید:

a. یا قومٍ للغریق.

b. یا لأبطال من العتاة المفسدين

c. یا قوماً للمظلوم.

d. یا لزيدٍ للمظلوم.

سوال 14

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

تعریف «ترخیم» چیست؟

یک مورد را انتخاب کنید:

a. حذف آخر الندبة جوازاً للتعظیم.

b. حذف آخر الندبة جوازاً للتخفيف.

c. حذف آخر المنادی جوازاً للتخفيف.

d. حذف آخر المندوب جوازاً للتعظیم.

سوال 15

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

کدام یک از مفاعیل در جواب «لِمَ» واقع می‌شود؟

یک مورد را انتخاب کنید:

a. مفعول مطلق.

b. مفعول به.

c. مفعول فیه.

d. مفعول له.

سوال 16

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

اصل در حال چیست؟

یک مورد را انتخاب کنید:

a. نکره جامد

b. نکره مشتق

c. معرفه مشتق

d. معرفه جامد

سوال 17

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

حکم کم استفهامیه در مثال های «كَمْ التَّفَاتَةُ التَّفَتُّ» و «كَمْ يَوْمًا صُمْتُ» به ترتیب کدام است؟

یک مورد را انتخاب کنید:

a. مفعول مطلق - مفعول فیه

b. مفعول به - مفعول فیه

c. مفعول مطلق - مفعول به

d. مفعول فیه - مفعول مطلق

سوال 18

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

نقش کلمات «مَالِك» و «الْمُلْك» در آیه شریفه «قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ» کدام است؟

یک مورد را انتخاب کنید:

a. صفت - مفعول دوم

b. منادای دوم - مفعول اول

c. حال - مفعول اول

d. حال - مفعول دوم

سوال 19

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

«ترخیم» در کدام مورد جایز است؟

یک مورد را انتخاب کنید:

a. مرکب مزجی

b. مستغاث

c. مرکب اسنادی

d. مرکب اضافی

سوال 20

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

با توجه به عبارت «سافر الرسول و قد طلع الفجر» کدام گزینه در مورد جمله «و قد طلع» صحیح است؟

یک مورد را انتخاب کنید:

a. چون جمله ماضی مثبت است باید واو را عاطفه بگیریم و واجب است «واو و قد» بیاید.

b. چون جمله ماضی مثبت است باید واو را عاطفه بگیریم و واجب نیست «واو و قد» بیاید.

c. چون ماضی مثبت، جمله حال است و ضمیر صاحب حال وجود ندارد، واجب است «واو و قد» بیاید.

d. چون ماضی مثبت، جمله حال است و ضمیر صاحب حال وجود دارد، واجب است «واو و قد» بیاید.

سوال 21

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

نقش «ما» بعد از افعال مدح و ذم «نعم» «بئس» «ساء» چیست؟

یک مورد را انتخاب کنید:

a. تکنون موصوله اذا تلاها فعل

b. تکنون مصدریه اذا تلاها اسم

c. تکنون مصدریه اذا تلاها فعل

d. تکنون موصوله اذا تلاها اسم

سوال 22

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

کدام گزینه در مورد «مفعول له» در عبارت «لا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِنْ إِمْلَاقٍ» صحیح است؟

یک مورد را انتخاب کنید:

- a. نصب آن صحیح نیست، زیرا از افعال قلوب است.
- b. نصب آن صحیح است، زیرا از افعال قلوب نیست.
- c. نصب آن صحیح است، زیرا از افعال قلوب است.
- d. نصب آن صحیح نیست، زیرا از افعال قلوب نیست.

سوال 23

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

در کدام مورد «واو» به معنای «مع» به کار رفته است؟

یک مورد را انتخاب کنید:

- a. جاء زيدٌ و عمرٌ بعده.
- b. كلُّ رجلٍ و مهنته.
- c. تخصصم زيدٌ و عمرو.
- d. سيرتٌ و الجبل.

سوال 24

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

کدام گزینه درباره ندبه صحیح است؟

یک مورد را انتخاب کنید:

- a. حذف حرف نداء در ندبه جایز است اما حذف مندوب جایز نیست.
- b. حذف حرف نداء در ندبه جایز نیست اما حذف مندوب جایز است.
- c. حذف حرف نداء در ندبه و نیز حذف مندوب در ندبه جایز نیست.
- d. حذف حرف نداء در ندبه و نیز حذف مندوب جایز است.

سوال 25

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

علت نصب «الجبال» و «بیوتاً» در آیه شریفه «تَنْحِثُونَ الْجِبَالَ بَيْوتاً» به ترتیب چیست؟
یک مورد را انتخاب کنید:

a. حال - مفعول به

b. تمییز - مفعول به

c. مفعول به - تمییز

d. مفعول به - حال

سوال 26

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

با توجه به عبارت «لَقِيْتُ زَيْدًا مَاشِيًا رَاكِبًا» گزینه صحیح را معین کنید.
یک مورد را انتخاب کنید:

a. «ماشياً» حال از ضمیر و «راكباً» حال از «زیداً» می باشد.

b. هر کدام از «ماشياً» و «راكباً» می توانند حال از «زیداً» باشند.

c. «ماشياً» حال از «زیداً» و «راكباً» حال از ضمیر می باشد.

d. عبارت فوق به دلیل عدم وجود قرینه نادرست است.

سوال 27

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

با توجه به احکام «اسم تفضیل» استعمال صحیح را معین کنید.

یک مورد را انتخاب کنید:

a. هِنْدٌ حُبْنَىٰ ۙ اِمْرَاةٌ.

b. ذَهَبَتْ مَرِيْمٌ اَفْضَلُ النَّاسِ.

c. اَعْجَبَنِي الرَّجُلَانِ الْاَفْضَلَانِ مِنَ النَّاسِ.

d. جَاءَنِي الزَّيْدَانِ الْاَفْضَلُ.

سوال 28

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

کدام یک از علم‌های زیر «منادای مرخم» می‌شود؟

یک مورد را انتخاب کنید:

a. يَعْثُوبٌ

b. عَبْدُ اللّٰهِ

c. سَعْدٌ

d. شَابَ قَرْنَاهَا

سوال 29

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

حکم مستغاث له در مثال «یا لذوی المروءة للبؤساء» چیست؟

یک مورد را انتخاب کنید:

a. مجرور

b. منصوب

c. مفتوح

d. منصوب و مجرور

سوال 30

کامل

نمره از 0.50

علامت‌گذاری نشده علامت‌گذاری سوال

صورت سوال

اعراب «غیر» و «خالد» در عبارت «ما کَلَّمَنی أَحَدٌ غیر خالد» به ترتیب چیست؟

یک مورد را انتخاب کنید:

a. مرفوع - منصوب

b. منصوب - مجرور

c. مرفوع - مجرور

d. مجرور - منصوب

نام و نام خانوادگی	سرکار خانم رحمتی	پست	چهارم پاره وقت	استان	سرازم	تاریخ برگزاری	۲۹/۱۰/۱۳۹۳
نام استاد	سرکار خانم رحمتی	پست	چهارم پاره وقت	استان	سرازم	تاریخ برگزاری	۲۹/۱۰/۱۳۹۳
موضوع امتحان	کتاب	موضوع امتحان	کتاب	موضوع امتحان	کتاب	موضوع امتحان	کتاب
نوع امتحان	کتاب	نوع امتحان	کتاب	نوع امتحان	کتاب	نوع امتحان	کتاب
موضوع امتحان	کتاب	موضوع امتحان	کتاب	موضوع امتحان	کتاب	موضوع امتحان	کتاب
موضوع امتحان	کتاب	موضوع امتحان	کتاب	موضوع امتحان	کتاب	موضوع امتحان	کتاب
موضوع امتحان	کتاب	موضوع امتحان	کتاب	موضوع امتحان	کتاب	موضوع امتحان	کتاب

استانات پایانی نینسال اول سال تحصیلی ۱۳۹۳-۹۹

۱- کدام یک جزو اسماء متوغله فی الابهام می باشد : (۵/۰نمره)

سفع - شبه - ذات - کلا -

۲- نقش مجرور (رُبَّ) در جمله (رُبَّ رَجُلٍ صَالِحٍ لَقِيْتُ) چیست ؟ (۵/۰نمره)

سمبتدا - مفعول به برای لقیته - مفعول برای محذوف -

۳- کدام یک از الفاظ تأکید شمول نیست ؟ (۵/۰نمره)

سعين - كلنا - أجمع - عامه -

۴- در جمله (لا أتبع غير الحق) نقش و اعراب کلمه غیر چیست ؟ (۵/۰نمره)

تمیز و منصوب - بدل و مرفوع - مبتدا و مرفوع - مفعول به و منصوب -

۵- نقش کلمات مشخص شده را تعیین نمایید : (۲نمره)

لا يَكُنْ غَيْرُكَ أَحَبُّ إِلَيْهِ الْخَيْرُ مِنْهُ الْيَكُ - ما قام القوم إلا زيد

وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مِنْ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا - كم مجله حررت

۶- علت غلط بودن جمله های زیر را ذکر کنید و در صورت امکان اصلاح نمایید : (۳نمره)

سمررت جالسة بهند - رب زيد كريم لقيته

قمت و اخوك - فصيل القضاة ما خلا زيد

اشترت كتبا كثيرة - قرأت الكتاب رجل

۷- با توجه به عبارت (عطف بيان يفترق عن البدل بمسألتي) دو تفاوت را ذکر کنید : (۱نمره)

۸- هر کدام از تعاریف زیر مربوط به چه اصطلاحی است ؟ (۱نمره)

هو كل تابع ذكر تقريراً لأمر متبوعه - هو تابع جامد أشهر من متبوعه

هو كل تابع مقصود بالحكم كان عين المتبوع - نكرة جامدة تزيل إبهام ما قبلها

۹- اگر جواب قسم جمله فعلیه با فعل مضارع باشد به چه صورتی می آید ؟ بامثال (۱نمره)

۱۰- کدام یک از معانی حروف جر در مثال های زیر مراد است ؟ (۵/۱نمره)

هل رأيت من رجل - دخل المدينة على حين غفلة - فضلنا بعضهم على بعض

وانتقوا يوماً لا تجزي نفس عن نفس شيئاً - مررت بزيد - لربهم يرهبون

۱۱- از هر یک از جملات (دارای محل اعراب) و (فاقد محل اعراب) سه مورد نام ببرید : (۵/۱نمره)

۱۲- آیه شریفه زیر را ترکیب کنید : (۲نمره)

وَإِنْ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَعْنُونٍ

امتحانات سراسرگرمی (سطح ۲)

سال اول ۱۴۰۱-۱۴۰۲
شماره ثبت: ۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰

در صفحه

نام و نام خانوادگی	شماره ثبت	شماره برگه

شماره برگه	۲۹۶۷/۰۷
شماره برگه	۱۳۹۲/۱۰/۱۲
شماره برگه	نوع عالی ۲
شماره برگه	مادی عربیة
شماره برگه	پایه چهارم از ابتدای معارف تا ابتدای لغت

نام و نام خانوادگی: ..... شماره ثبت: ..... شماره برگه: ..... کلاس: .....

۱- حذف عامل «مفعول به» در کدام مورد قیاسی جوازی است؟

- الف. جواب استفهام
- ب. باب اختصاص
- ج. باب اشتغال
- د. باب تداء

۱۰

۲- کدام گزینه در مورد «اسم فعل» صحیح است؟

- الف. فاعلش می‌تواند ضمیر بارز یا مستتر باشد.
- ب. معمولش می‌تواند بر عامل خود مقدم شود.
- ج. «کاف» در «علیک یوسف» محلاً مرفوع است.
- د. فاصله افتادن بین اسم فعل و معمولش جائز نیست.

۱۰

۳- کدام گزینه در مورد «صفت مشبیه» صحیح است؟

- الف. تصاغ من الفعل المتمدی و الفعل اللازم.
- ب. لا يجوز أن تقدم منصوبها عليها.
- ج. لا تنصب معمولها مع قصور فعلها.
- د. يجوز أن يكون معمولها أجنبياً.

۱۰

۴- استعمال صحیح «فعل تعجب» را معین نمایید.

- الف. ما كان أحسن الرياض
- ب. ما أحسن عندك جالساً
- ج. ما أحسن بعرفوف امرأ
- د. ما يكون أحسن لقائنا

۱۰

۵- «مشغول عنه» در کدام مورد «راجع التصب» است؟

- الف. هل الخير عرفته؟
- ب. إبراهيم رؤيد أخاه.
- ج. ما الذرس أبهنته.
- د. زيد ما أحسنه!

۱۰

۶- «متادا» در مثال «يا رحيم الله من رحيم خلق الله» چیست؟

- الف. خلق الله
- ب. من رحيم
- ج. رحيم الله
- د. «قوم» محذوف

۲

۷- اصطلاحات زیر را تعريف كنيد.

- الف) مفعول مطلق:
- ب) تحذير:
- ج) تنازع:
- د) شبه مضاف:

۸- با توجه به عبارت «ان ما تصرف من افعال القلوب اذا فصل بينه وبين الجملة ما له صدر الكلام يعلق عن العمل» پاسخ دهید.
الف) با ذکر دو مثال الفاء و تطیل را نشان دهید.

۲

ب) از عبارت «ما تصرف من افعال القلوب» چه فعلی خارج می شوند؟

ج) نقش ترکیبی کلمات مشخص شده چیست؟

د) نقش ترکیبی عبارت مشخص شده در « ثُمَّ نَسَّاهُمْ لِنَمَلٍ اَوْ لِحَرَّتَيْنِ اَلْحَسِيِّ لِمَا اَلْبَنُوا اَنْدَهُ» چیست؟

۲

۹- چهار مورد از تفاوت های اسم فاعل و صفت مشبیه را بنویسید.

۱۰- با توجه به عبارت «اشترطوا ايضا في اسم الفاعل المجرد من «ال» ليعمل في المنصوب ان يعتمد على تسء قبله ليتقوى به» پاسخ دهید.

۱/۵

الف) دو مورد از تکیه گاه های اسم فاعل را نام ببرید.

ب) با ذکر مثالی عمل نصی اسم فاعل مجرد از ال را با لحاظ شرایطش نشان دهید؟

ج) نقش ترکیبی و محل اعراب «ان يعتمد» چیست؟

۲

۱۱- شرایط خواسته شده را با توجه به موارد زیر مشخص نمایید.

الف) شرط عمل در اسم مقول

ب) دو شرط عمل برای مصدر

ج) شرط متعجب منه در بحث افعال تعجب

د) شرط مخصوص در باب اختصاص

۲

۱۲- حکم مشغول عنه (واجب الرفع، واجب التعمیر، جواز الامرین و ترجیح احدهما) در مثالهای زیر چیست؟

الف) هل الخیر عرفته

ب) زید انا ضاربه اسی

ج) السائل لا تنهزه

د) العلم هل اتقته

۱/۵

۱۳- اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

الف) تنازع

ب) منادای شبه منطوق

ج) تحذیر

« سازمان پژوهش و پایش معاهدت آموزش آماده دریافت پیشنهادات و انتقادات پیرامون سوالات امتحان می باشد.
« ذکر کد امتحان و شماره سوال به صورت دقیق جهت امکان بررسی و جوابگویی ضروری است.»

امتحانات مرکز موسی (طخ ۲)

شماره برگه: ۱۳۹۵/۱۰/۱۸
شماره پرسشنامه: ۱۳۹۵/۱۰/۱۸

پس از مطالعه دقیق سوالات و پاسخ‌ها به سوالات پاسخ دهید.

کلاس	۱۳۹۵/۱۰/۱۸
شماره پرسشنامه	۱۳۹۵/۱۰/۱۸
نام و نام خانوادگی	
تاریخ	
مدرسه	
شماره	

نام و نام خانوادگی	
تاریخ	
مدرسه	
شماره	

۱- کدام یک عامل برای «مفعول مطلق» واقع می‌شود؟ در ۱۳۷

- الف. صفت مشبهه
- ب. فعل توجب
- ج. اسم مفعول
- د. فعل ناقص

۱۵-

۲- در کدام مورد تقدیم «مفعول اول» بر «مفعول دوم» واجب است؟ در ۱۵۳

- الف. أسى الأمير زيدا فتمرد
- ب. أعطيت صاحبة الكتاب
- ج. كتبت التوب صاحبة
- د. كسا أخوك القبر توباً

۱۵-

۳- معتقد «اسم فاعل» (تکیه گاه برای عمل) در مثال «إنما منغصة المعصية عيشي» چیست؟ در ۱۶۶

- الف. نفي
- ب. مبتدا
- ج. «ال»
- د. «ان»

۱۵-

۴- در جمله «ما أحسن ما يكون لقائنا» نوع کلمات مشخص شده چیست؟ در ۱۸۴

- الف. اسم استبہام - فعل ناقص
- ب. نكرة ناقص - فعل تام
- ج. نكرة تام - فعل ناقص
- د. مصدری - فعل تام

۱۵-

۵- در کدام مورد «مفعول عنه» راجح التصب است؟ در ۱۹۷

- الف. الرجل كأنه أسد
- ب. غلامك أكرمك
- ج. العلم هل أقتنه؟
- د. أليس تعرفه؟

۱۵-

۶- با توجه به احکام «توابع منادی» استعمال صحیح را معین کنید. در ۲۱۰

- الف. یا یوسف بن زیداً
- ب. یا یوسف بن زیداً
- ج. یا یوسف بن ابراً
- د. یا یوسف بن زیداً

۱۵-

۷- با توجه به کلمه معین شده در آیه شریفه «هدى و رحمة للذين هم لربهم يرهبون» به موارد زیر پاسخ دهید. در ۱۴۳ - ۱۷۵ نمره

- الف) چرا کلمه «رب» محلاً منصوب است؟ جواب: چون مفعول به برای «یرهبون» است.
- ب) متعلق «لام» مشخص شده چیست؟ جواب: متعلق ندارد (چون «لام» تقویت است)
- ج) علت آمدن «لام» مشخص شده چیست؟ جواب: موجب تقویت عمل «یرهبون» می‌باشد زیرا به دلیل تأخرش ضعیف گشته است.

۱۵-

- ۸- «تعلیق» را تعریف کنید، مثالی بزنید (جمله صحیح و کامل) چهار مورد از «تعلقات» را نام ببرید. ص ۱۴۹ - ۲ - نمره ۲
- جواب: هرگاه در متن «تعلقات» یا «کلام» «مبتدأ» بین فعل قس (مطلق) و مفعول هایش ذات مندرج باشد «تعلق» واقع شود. عمل فعلی فعل قس (تعلقات) در دو مفعولش «کلام» (مبتدأ) مطلق می‌شود و فقط در محل آن‌ها عمل می‌کند.
- مسئله ۱: کلمات نعی (ما - یا - ان) - ۲ - لام استثناء - ۳ - لام کسبه - ۴ - او شرطیه - هر کدام ضرباً ۶، لعل: ۷، کلمات استثناء: ۹ - معنای «اسم فعل» های زیر را بنویسید. ص ۱۵۷ و ۱۵۸ - ۱/۵ - نمره ۱/۵
- الف) ایلیک عقی: جواب: از من دور شو (بیتدأ)
ب) مکانک: جواب: سر جایب بمان (آنت)
ج) روید آخاک: جواب: به برادرت مهلت نده (انهل آخاک)
- ۱۰- نقش کلمات معین شده را بنویسید. ص ۱۶۹ - ۱/۵ - نمره ۱/۵
- الف) «خَشَمًا اِعْصَارُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْاَجْدَاتِ»: جواب: فاعل برای «خَشَمًا»
ب) «لَهَا بَقْرَةٌ صَفْرَاءُ فَالِقَ لَوْنِهَا نَسْرُ النَّافِرِينَ»: جواب: «لونها» فاعل برای «فالق» - «النافرين» مفعول به
- ۱۱- عبارات «بیشترط فی افعال اسم المفعول ان لا یحوّل عن وزنه الاصل فان حوّل عنه یطل عمله» را توضیح دهید. (ترجمه کافی نیست) ص ۱۷۱ - ۱/۵ - نمره ۱/۵
- جواب: اسم مفعول آن است که وزنش همان وزن اصلی اسم مفعول باشد مثلاً در ثلاثی مجرد بر وزن مفعول باشد باقی این کلماتی مانند مصدر یا صفت مشبیه اگر به معنای مفعول باشند نمی‌توانند به ما بعد خود به عنوان نائب فاعل، رفع دهند زیرا دارای وزن اصلی اسم مفعول نیستند.
- ۱۲- یا توجه به احکام «صفت مشبیه» دلیل نادرستی مثال های زیر را بنویسید. ص ۱۷۴ و ۱۷۵ - ۱/۵ - نمره ۱/۵
- الف) زید حسن عمراً: جواب: مفعول صفت مشبیه باید سنی یعنی یکی از امور مرتبط با موصوف باشد. (در حالی که عمراً اجتنی است)
ب) زید جمیل فی الصف فعله: جواب: میان صفت مشبیه و مفعولش باید چیزی فاصله شود.
ج) زید حسن الوجه و البدن: جواب: چون مفعول صفت مشبیه محروم است، نمی‌توان از محل منصوب آن تابع آورد لذا نصب بدن صحیح نیست.
- ۱۳- اصطلاحات زیر را تعریف کنید. ۱/۵ - نمره ۱/۵
- الف) تحذیر: جواب: توجه دادن مخاطب به امری نیست تا از آن اجتناب کند. ص ۱۸۷
ب) تنازع: جواب: توجه پیدا کردن دو عامل به یک مفعول که بعد از هر دو آمده است. (با هدف عمل کردن در آن مفعول) ص ۲۰۱
ج) منادی: جواب: اسم ظاهری است که به وسیله حرف ندا طلب توجه او مورد نظر است. ص ۲۰۵
- ۱۴- در مثال های زیر «عامل مقدر» هر یک از کلمات معین شده چیست؟ ص ۱۸۸ - ۱/۵ - نمره ۱/۵
- الف) آخاک و الإحسان إليه: جواب: اتم
ب) ایاک ان تکذب: جواب: من جازة
ج) ایاک و الکذب: جواب: اتمر ای
- ۱۵- در جمله «سبحانک الله العظیم» نقش کلمه «الله» و نقش و محل اعراب جمله مشتمل بر آن، چیست؟ ص ۱۹۲ - ۱/۵ - نمره ۱/۵
- جواب: مفعول به برای «أخص» محذوف می‌باشد (منصوب از باب اختصاص) و مجموع جمله «أشس الله» جمله تالییه و محلا منصوب می‌باشد.
- ۱۶- دلیل نادرستی جملات زیر که مثال باب «تنازع» هستند، بنابر فرض [اعمال عامل دوم چیست؟ ص ۲۰۲ - ۱/۵ - نمره ۱/۵]
- الف) «شرح و اهادنی اهلونک»: جواب: هرگاه عامل اول به مرفوع نیاز داشته باشد، باید مسیر مرفوع مطابق با اسم ظاهر به آن متصل شود. (شرحوا)
ب) «سألتهما و اجابنی آخواک»: جواب: هرگاه عامل اول به منصوب محتاج باشد، نباید ضمیری به آن متصل شود. (سألت)
- ۱۷- اقسام «منادی» را نام برده و برای هر یک مثال بزنید. ص ۲۰۶ - ۱/۵ - نمره ۱/۵
- جواب: ۱. مرفوع یا زید، ۲. منادی یا عند الله، ۳. شبه منادی یا وجهی عند الله (یا طالباً جلاً)

چون به مرجع متقدم
در عدم بیاید و اگر بر مفعول به (زید) مقدم شود مخاطب به اشاره
مفعول متکلم است
تعلقات خبر که عمومی نور علی ۲ - کد: ۹۸۱۲۰۶

۸- از موارد حذف وجوس عامل «مفعول مطلق» سه مورد را بنویسید.

۱۵

۹- «نقش» منصوبات مشخص شده را به صورت دقیق و کامل بنویسید.

۲

الف) طعنته زیحاً

ب) أعطيت الكتاب صاحبه

ج) خالد نعلم بكر أخاه قادمأ

د) جاني الرجل الكريم النسب

هـ) زارني رجل كريم نسبأ

و) يا محرزأ مجدأ

۱۰- شاهد مثال آیات زیر چیست؟ (باب افعال قلوب)

۱

الف) «لم يروا كم اهلكنا قبلهم من القرون» انباء

ب) «يحسبون انهم يحسنون صنعا» تغابق

۱۱- برای هر یک از موارد زیر مثال بزنید (جمله صحیح و کامل)

۱۵

الف) اسم فعل لازم:

ب) اسم فعل متعدی بنفسه

ج) اسم فعل متعدی به حرف جزأ

۱۲- چهار وزن «اسم مبالغه» را که مانند «اسم فاعل» عمل می کنند ذکر کرده و موردی را که عملش از همه بیشتر است، مشخص کنید.

۱۵

۱۳- شاهد مثال را در جملات زیر بیان کنید (باب «افعل» تعجب) اسرب تعجب

۱۵

الف) ما اشد ما ضربت

ب) «اسمع بهم و ابصرا»

۱۴- عامل مقدر منصوبات مشخص شده چیست؟

۲

الف) اخاك و الاحسان اليه

ب) نحن العرب اقرى الناس للضعيف

ج) ازيدأ قطعت رأسه

د) ازيدأ ضربت ولده

۱۵- جمله «شرح و افادنی الزیدون» در صورت عمل هر یک از عامل اول و دوم چگونه خواهد شد؟ (باب تنازع)

۱۵

۱۶- اگر کلمه «عبیدی» منادا واقع شود، به چه صورت‌هایی در می آید؟

۱۵

«سامانه پیام کوتاه ۰۰۰۱۷۱۷۱۴۴۶۱-۵ اداره ستایش معاونت آموزش آماده دریافت پیشنهادات و انتقادات پیرامون سؤالات امتحانی می‌باشد»
در صورت ارسال پیام کوتاه ذکر شد امتحان و شماره سؤال به صورت دقیق جهت امکان بررسی و جوابگویی ضروری می‌باشد»
استعلامات مشترک همزمان با نمر عالی ۲

کد: ۲۹۴۱/۰۷

کد: ۲۹۵۲/۱۱

۱۸۲۶

انتهای مرکز موسی‌دع

فرمانده عالی تعلیمات
شماره ۱۱۰۲/۱۱
تاریخ ۱۳۹۶/۳/۱۰

پدر عزیز

۱۱۰۲/۱۱
۱۳۹۶/۳/۱۰
نوع عالی ۲
مادای عربیه ۲
از ابتدای مصوبات تا ابتدای استعانه

شماره ثبت: ۱۳۹۶/۳/۱۰

پدر: ..... کریمی ..... سرنام: ..... شریفی ..... نامی: .....

۱- با توجه به احکام «مفعول مطلق» استعمال صحیح را مشخص نمایید.

- (الف) انت اکرم النفس کرمأ □
- (ب) ما اجمل زیناً ضالاً □
- (ج) نعیبسی جلوبک قوموا □
- (د) انت قتیل قتلاً □

۱۵

۲- نوع لام در عبارت «هدی و رحمة للذین هم لربهم یرهبون» چیست؟

- (الف) لام ابتدا □
- (ب) لام قسم □
- (ج) لام تعلیل □
- (د) لام تقویت □

۱۵

۳- با توجه به صحت «اسم فعل» کدام گزینه صحیح است؟

- (الف) البک عنی ای آیت □
- (ب) حذار یا فتی زیناً □
- (ج) زوبد احاک ای امهل احاک □
- (د) یا فتی زیناً حذار □

۱۵

۴- با توجه به احکام «افعل تعجب» کدام گزینه صحیح است؟

- (الف) ما احسن بالرجل ان یردق □
- (ب) ما احسن بمعروف امرأ □
- (ج) ما احسن عندک جالساً □
- (د) ما یکون احسن الریاض □

۱۵

۵- منصوب شدن «تمیماً» در عبارت «بنا تمیماً یستنسر البقات» از کدام باب است؟

- (الف) باب استعال □
- (ب) باب اختصاص □
- (ج) باب تخییر □
- (د) باب اغراء □

۱۵

۶- منادای در عبارت «یا ابتها الأم» از کدام نوع است؟

- (الف) منادای نکره غیر مقصوده □
- (ب) منادای نکره مقصوده □
- (ج) منادای مفرد معرفه □
- (د) منادای تنه مضاف □

۱۵

۷- نقش ترکیبی کلمات مشخص شده چیست؟

- (الف) ما انت الا سیراً
- (ب) اهلاً و سهلاً
- (ج) اعطیت الكتاب صاجیه
- (د) سافر زید المحبوس اخوه

۴

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

سال تحصیلی ۱۳۹۵-۹۶
شماره ۹۶۰۰۰۰۰۰

نام و نام خانوادگی	شماره ثبت	شماره کلاس
نام و نام خانوادگی	شماره ثبت	شماره کلاس

کد ملی	۲۵۲۲/۰۳
شماره	۱۳۶۵/۰۲/۰۹
شماره	شماره عالی ۲
کتاب	سازمان آموزش عالی
سال	سال چهارم از تعداد مصوبات تا تعداد استاذ (ص ۲۱۹-۲۱۶)

شماره پرسشنامه

نام و نام خانوادگی: _____ کلاس: _____ گروه: _____

- ۱- نقش «مَرْتَبِينَ» در آیه شریفه «لَنْ نَعْلَمَهُمْ مُرْتَبِينَ» چیست؟ ص ۱۳۶
- الف. مفعول به دوم
- ب. مفعول مطلق
- ج. مفعول فیه
- د. تمیز
- ۲- نقش عبارت معین شده در آیه شریفه «يَحْسِبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا» چیست؟ ص ۱۴۹
- الف. جانشین مفعول به دوم «يَحْسِبُونَ»
- ب. جانشین مفعول به اول «يَحْسِبُونَ»
- ج. جانشین نون مفعول «يَحْسِبُونَ»
- د. فاعل «يَحْسِبُونَ»
- ۳- نصب مضافاً الیه «اسم فاعل» در کدام مورد صحیح است؟ ص ۱۶۶
- الف. «أَعْتَبْنَا يَا بَارِئَ الْوَجْدِ»
- ب. «هَالِكٌ يَوْمَ الدِّينِ»
- ج. «كُنْتَ شَاكِرٌ حَسْبَكَ»
- د. «زَيْدٌ مُكْرَمٌ صَيْفُهُ»
- ۴- در کدام مورد ذکر عامل «محذوف صته» جایز است؟ ص ۱۸۷ و ۱۸۸
- الف. «الْأَسَدُ يَا زَيْدُ»
- ب. «يَاكَ الْكَذِبُ»
- ج. «النُّوْتُ النَّوْتُ»
- د. «يَاكَ وَالْكَذِبُ»
- ۵- در عبارت «شَرَحَ وَأَفَادَنِي أَخْوَاكَ» کدام عامل به عمل در اسم ظاهر سزاوارتر است؟ چرا؟ ص ۲۰۲ و ۲۰۳
- الف. التانی - لانه یطلب المرفوع فیعمل فیه.
- ب. الأول - لانه یطلب المرفوع فیعمل فیه.
- ج. التانی - لقربه و سلامته من التفضل.
- د. الأول - لثقله و سبته علی التانی.
- ۶- «منادی» در کدام مورد «مبنی» می‌باشد؟ ص ۲۰۶
- الف. یا خَمْسَةَ وَعِشْرِينَ رَجُلًا
- ب. یا حَمِيلًا تَوًّا
- ج. یا مُسْلِمِیْنَ
- د. یا مُؤْمِنِیْنَ
- ۷- با توجه به عبارت «الأصل فی المفعول به أن یؤخر عن الفاعل ما لم یفرض تأخیره عنه إلى إخلال لفظی أو معنوی فبقدم علیه» مراد از إخلال لفظی و معنوی را در قالب مثال بنویسید. ص ۱۴۳ - ۲ نمره
- جواب: إخلال لفظی: مانند «عمری زید» یعنی هرگاه فاعل اسم ظاهر بوده و مفعول به ضمیر متصل باشد واجب است مفعول به (زید) بر فاعل (زید) مقدم شود زیرا قاعده در شمار این است که تا وقتی امکان آوردن ضمیر متصل باشد متصل باشد متصل آوردن ضمیر جایز نیست. (البته برای إخلال لفظی به سאלه خود ضمیر به مرجع متأخر لفظی و رتبه‌ای نیز می‌توان مثال زد)
- إخلال معنوی: مانند: «أما نصر زیداً عمرو» یعنی هرگاه فاعل (عمرو) محصور فیه باشد باید در آخر کلام بیاید و اگر بر مفعول به (زیداً) مقدم شود مخاطب به اشتباه افتاده و گمان می‌کند مفعول به محصور واقع شده است در حالی که این خلاف مقصود متکلم است.

- ۸- وجود مشابهت و وجه افتراق «افعال قلوب» و «افعال تحویل» را بنویسید. ص ۱۸۸ - ۱۷۵ نمره
- الف) در جمله «بیت علی بن ابی طالب» چه نقشه‌هایی می‌بینید؟ (۲)
- ب) در کلمه «بیت» چه نقشه‌هایی می‌بینید؟ (۲)
- ۹- یا توجه به آیه شریفه «قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبِّيَ عَلَيَّ إِلَّا مَا حَرَّمَ عَلَيَّ» به موارد زیر پاسخ دهید. ص ۱۶۶ و ۱۶۷ نمره
- الف) علت جزم فعل «أتل» چیست؟ چهار بار در جواب طلب (فعل امر «تعالوا») واقع شده است. (۲)
- ب) نقش «ما» در صورتی که استفهامیه باشد چیست؟ جواب: معمول به برای فعل «حرّم» می‌باشد. (۲)
- ج) کلمه «إحصائاً» چه نقشی دارد؟ جواب: معمول متعلق برای فعل معنوف (أن تُحَسِّبُوا إحصائاً) می‌باشد. (۲)
- د) متعلق «علیکم» کدام است؟ جواب: متعلق به «أتل» یا «حرّم» است. (۲)
- ۱۰- «اسم فاعل» را در آیات زیر معین کنید. ص ۱۶۶ - ۱۶۷ نمره
- الف) «قال يقولونها بقره صفاة فاقع لونها تسو الظلمين» جواب: «فاقع» - «الظلمين» (۲)
- ب) «الذين ينظون أنهم ملأوا زبهم وأنهم إليه راجعون» جواب: «ملأوا» - «راجعون» (۲)
- ۱۱- چهار مورد از تفاوت‌های «اسم فاعل» و «صفت مشبیه» را بنویسید. ص ۱۷۱ و ۱۷۵ - ۲ نمره
- جواب: ۱. اسم فاعل از افعال لازم و متعدی ساخته می‌شود اما صفت مشبیه فقط از فعل لازم ساخته می‌شود. ۲. اسم فاعل در زمان‌های سه‌گانه به کار می‌رود ولی صفت مشبیه فقط در زمان حاضر به کار می‌رود. ۳. اسم فاعل در وزن عروضی همانند فعل مضارع است اما صفت مشبیه غالباً بر خلاف وزن عروضی مضارع است. ۴. تقدم متبوع اسم فاعل بر آن جایز است به خلاف صفت مشبیه. ۵. معمول اسم فاعل می‌تواند سببی یا اجتنابی باشد اما معمول صفت مشبیه فقط باید سببی باشد. ۶. اسم فاعل بر خلاف فعل خود عمل نمی‌کند به خلاف صفت مشبیه (باقی تفاوت‌ها در متن کتاب نوشته شده است). (۲)
- ۱۲- یا توجه به جمله «سرتی انشاداً أحيك الصغير» به موارد زیر پاسخ دهید. ص ۱۶۶ - ۲ نمره
- الف) نقش «الصغير» چیست؟ جواب: صفت برای «أحيك» می‌باشد. (۱-۵) نمره
- ب) در کلمه «الصغير» چند وجه انحرافی راه دارد؟ چرا؟ جواب: ۱. جرّ، زیرا از اعراب اثنی عشری موصوفش تبعیت می‌کند. ۲. رفع، زیرا از اعراب محلّ موصوفش تبعیت می‌کند. ۳. زیرا از اعراب اثنی عشری موصوفش تبعیت می‌کند. ۴. رفع، زیرا از اعراب محلّ موصوفش تبعیت می‌کند. (۱-۵) نمره
- ۱۳- یا توجه به احکام «فعل تعجب» دلیل نامرستی استعمال آن زیر را بنویسید. ص ۱۸۱ و ۱۸۲ - ۱/۵ نمره
- الف) ما اكرم رجلاً. جواب: تعجب منه نمی‌تواند نکره محذوفه (مبهمه) باشد. [چون لفظان بدون فاعله خواهد بود]. (۲)
- ب) ما استغفر زيدا. جواب: از ثلاثی مزید به صورت مستقیم فعل تعجب ساخته نمی‌شود بلکه باید از افعال کنکری (کنز، اشد...) استفاده نمود. (۲)
- ج) ما احسن بمعروف امرأ. جواب: نباید میان فعل تعجب و معمولش مجرور غیر متعلق به فعل فاعله شود. (۲)
- ۱۴- اصطلاحات زیر را تعریف نموده و برای هر یک مثال بزنید. ص ۱۸۷ و ۱۹۱ - ۲ نمره
- الف) اختصاص: جواب: یعنی بعد از تفسیر متکلم یا مخاطب به اسم تالفی که بواسطه فعل «أخص» مخلوقه منصوب شده است ذکر گردد. مانند: «نحن معشر العلم نصلح الأئمة» (۲)
- ب) إغراء: جواب: یعنی آگاه نمودن مخاطب به امری پسندیده برای این که آن را انجام دهد. مانند: «الوفاء الوفاء» (۲)
- ۱۵- «إعراب مشغول عنه» در جملات زیر چیست؟ (واجب التصب - واجب الرفع - راجع التصب - راجع الرفع) ص ۱۹۵ تا ۱۹۸ - ۲ نمره
- الف) ألا ذنبي تغفرد: جواب: وجوب تصب (۲)
- ب) إبراهيم ما أحسنه: جواب: وجوب رفع (۲)
- ج) الرسول العزوة يا ايها الصلبي: جواب: ترجیح تصب (۲)
- د) كل من ينصرك فارع له الجميل: جواب: وجوب رفع (۲)

امتحانات مرکز ملی (مخ ۲)

سال ۱۳۹۶-۹۷
شماره ۹۷۰۰۰۰۰۰۰۰

نام و نام خانوادگی

کلاس	۱۳۷۷/۰۵
شماره	۱۳۹۷/۰۱/۲۲
نام خانوادگی	۲
نام	سادی قربان
موضوع	جمله چهارم از ابتدای مصوبات یا ابتدای استغاثه

نام	نام خانوادگی	شماره

نام و نام خانوادگی: ..... کلاس: ..... گروه: ..... شماره: .....

۱- «ما» در عبارت «ما شست فاجلس» چه نقشی دارد؟

- الف. مفعول مطلق
- ب. مفعول به
- ج. خبر مقدم
- د. متنا

۱۰

۲- در کدام مثال تحذیر و اغراء (حرف جر «من» در تقدیر است؟

- الف. ایماک الکتب
- ب. لستک و الکتب
- ج. ایماک ان نکذب
- د. احاک و الاحسان ایما

۱۱

۳- نوع منادا در «یا جمیلاً فعله» چیست؟

- الف. ذکر غیر مقصود
- ب. تکرار مقصود
- ج. شبه مضاف
- د. مضاف

۱۲

۴- کدام «تابع منادا» حکیم منادای مستقل را دارد؟

- الف. عطف بیان
- ب. تاکید
- ج. بحث
- د. بدل

۱۳

۵- «لام تقویت» را تعریف کنید، وجه تسمیه آن را ذکر نمایید و مثالی بزنید.

۱۴

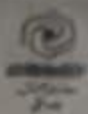
۶- «الغاء» و «تعلیق» افعال قلوب در چه شرایطی به وجود می آید؟ برای هر کدام مثالی بزنید.

۱۵

۷- عمل «اسم فعل» را شرح دهید.

۱۶

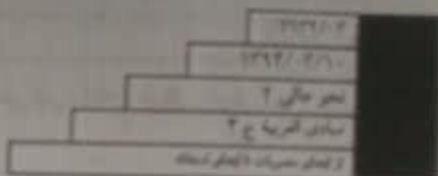

امتحانات مرکز عمومی (مخ)

شماره برگه: ۱۲-۱۱

شماره سوال: ۱

شماره پاسخ: ۱

نام و نام خانوادگی	
شماره ثبت	
شماره پرسنلی	
شماره شناسنامه	
شماره کارت ملی	
شماره پاسپورت	
شماره شناسنامه	
شماره کارت ملی	
شماره پاسپورت	

نام و نام خانوادگی: _____ شهر: _____ استان: _____

۱- حکم مفعول مطلق «تأکید» از حیث تشبیه و جمع چیست؟

- الف. یثنی و یجمع
- ب. لا یثنی و لا یجمع
- ج. لا یثنی و لا یجمع
- د. لا یثنی و لا یجمع

۱۴

۲- «لام» در عبارت «انت فعال لما تؤید» از کدام نوع است؟

- الف. انشائیة
- ب. توثیق
- ج. جواب
- د. تعلیل

۱۵

۳- «الفاء» عامل در رابطه با کدام یک از مضارع «عظیم - اری» جایز است؟

- الف. اول و سوم
- ب. اول و دوم
- ج. دوم و سوم
- د. فقط اول

۱۶

۴- اضافه «اسم مفعول» در چه صورتی «معنویه» می‌باشد؟

- الف. إذا كان بمعنى المانسی و الحال
- ب. إذا كان بمعنى الحال و الاستقبال
- ج. إذا كان بمعنى المانسی فقط
- د. إذا كان بمعنى الحال فقط

۱۷

۵- گزینه صحیح در مورد «أینها» در عبارت «إنی أینها العبدُ فقیرٌ إلی عفو الله» را معین کنید.

- الف. یثنی علی الفتح فی محل النصب
- ب. یثنی علی الضم فی محل النصب
- ج. یثنی علی الفتح فی محل الرفع
- د. یثنی علی الضم فی محل الرفع

۱۸

۶- کدام مورد از سوانط اسم «مشغول عنه» می‌باشد؟

- الف. یلزم أن ینکون ممّا یجوز الابتداء به
- ب. یلزم أن ینکون ممّا یجب الابتداء به
- ج. یلزم أن ینکون معرفة
- د. یلزم أن ینکون نكرة

۱۹

۷- چهار مورد از چیزهایی که از مفعول مطلق مبین نیابت می‌کنند را نام برده و مثال بزنید.

۲۰

۸- دو شرط عمل نسی اسم فاعل مجرد از «ال» را بنویسید.

□ □ ۸

۹- فرق بین «اسم مفعول» و «صفت مشبیه» از جهت نوع اضافه (لفظی - معنوی) چیست؟

□ □ ۹

۱۰- نقش کلماتی که زیرشان خط کشیده شده است را مشخص کنید.
الف) فَإِنَّ الدُّنْيَا رَتْقٌ مَشْرُوبَةٌ:

□ □ ۱۰

ب) يَا يُوسُفُ ابْنَ أَخِي.

ج) نَحْنُ نَعْتَمِرُ الْعِلْمَ نُصَلِّحُ الْأُمَّةَ:

د) أَيُّهَا الْمَلِكُ الْكَرِيمُ النَّسَبُ:

هـ) هَذَا سِوْقُ الْعِدَاةِ خُرُوبٌ بِحَدِّ السَّيْفِ:

۱۱- اسم‌های زیر (مضاف به یا ممتکلم) در صورت متاداً واقع شدن چه حالاتی پیدا می‌کنند؟
الف) عبدي

□ □ ۱۱

ب) مكرمى

«سازمان پژوهش‌های علمی و اطلاع‌رسانی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی»

مركز صورت ارسال پژوهش‌ها، نشر آثار علمی و شماره سؤال به صورت دقیق جهت اطمینان بررس و توانگویی ضروری می‌باشد.

امتحانات میا ترم (سطح ۲)

حوزه علمیه امام صادق علیه السلام - اهواز

نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۹-۹۸

شماره منبلی:		
ساعت برگزاری: صبح	نمره: نمره	محل پانگولین: ویت
شماره یا نام صحیح اول	نمره عدد	نمره حروف
شماره یا نام صحیح دوم	نمره عدد	نمره حروف

کد درس:	
تاریخ:	۹۹/۲/۲۲
عنوان:	نحو عالی ۳
کتاب:	مبادئ العربية
محدوده:	

نام و نام خانوادگی: ..... نام پدر: ..... کد طلایی: ..... نام استاد: ..... پایه: .....

۱- کدام گزینه از فرق های « حال » و « تمییز » است ؟ (۰/۵)

- الف: امکان ظرف بودن
ب: رافع ابهام بودن
ج: فضله بودن
د: نکره بودن
- ۲- در کدام مورد تاخیر « حال » از عامل واجب است ؟ (۰/۵)

- الف: أَخُوکَ مَحْبُوسٌ بَرِيْتاً .
ب: قَدِمَ الزَّائِرُ بِاسِمَاءَ .
ج: رَأَيْتُ زَيْدًا رَاكِبًا .
د: هَذَا زَيْدٌ مُقْبِلًا .

۳- تمییز در عبارات « لِي خَاتِمٌ ذَهَبِيٌّ » و « لِلَّهِ دَرَّةٌ فَارِسَاءُ » به ترتیب از کدام نوع است ؟ (۰/۵)

الف: ذات - نسبت
ب: نسبت - ذات
ج: ذات - ذات
د: نسبت - نسبت

۴- با توجه به احکام « اسم تفضیل » استعمال صحیح را معین کنید . (۰/۵)

الف: المرأتانِ مِنَ الفضليانِ .
ب: هندٌ حُبثِي إمرأه .
ج: مريمٌ فضلى الناسِ .
د: الرجالُ الأفضَلُ الأسدِ .

۵- در عبارات زیر حال و ذوالحال را مشخص کنید . (۱/۵)

الف: وَ نَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ إِخْوَانًا .
ب: لَقَيْتُ زَيْدًا مُصْعِدًا مُنْحَدِرًا .

۶- در عبارات زیر رابط بین حال و ذوالحال را مشخص کنید . (۰/۷۵)

الف: بَعَثَ الْبَرَّ قَفِيضٌ بِدَرَاهِمٍ .
ب: سَهْرَتٌ وَ النَّاسُ نَائِمُونَ .
ج: سَافِرٌ الرَّسُولِ وَ قَدْ طَلَعَ الْفَجْرُ .

۷- علّت حذف « عامل حال » در عبارات زیر چیست ؟ (۱)

الف: ضربى العبدِ مسئلاً .
ب: زيدا أبوك عطوفاً .

۸- نقش « كم » در عبارات زیر چیست ؟ (۰/۷۵)

الف: كم التفاتة التفات .
ب: بكم ابتغت الدار .
ج: كم كُتِبَ لى .

۹- با توجه به مثال « ما رأيتُ رجلاً أحسنَ في عينه الكحلُ منه في عينِ زيدٍ » سه شرط « أفعال تفضيل » برای رفع دادن به اسم ظاهر « به عنوان فاعل » را بنویسید؟ (۱/۵)

۱۰- نوع « ما » و نقش ترکیبی آن در جملات « نِعَمَ مَا صَنَعْتَهُ » و « نِعَمَ مَا زِيدٌ » را بنویسید . (۱/۵)

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

شماره پرونده: ۲۰
تاریخ: ۱۰ صبح
مدت: ۹۰ دقیقه

شماره نام مستحق اول	نمره درود	نمره در وقت
شماره نام مستحق دوم	نمره درود	نمره در وقت

شماره پرونده: ۲۰
تاریخ: ۱۰ صبح
مدت: ۹۰ دقیقه

کد امتحان	۲۹۳۳/۰۴
تاریخ	۱۳۹۴/۰۶/۰۵
مرکز	نحو عالی ۳
کتاب	مبایده العربیه
جلد چهارم: از ابتدای مبحث استغاثه تا پایان منصوبات (ص ۲۹۸-۲۱۳)	

شماره پرونده: ۲۰
تاریخ: ۱۰ صبح
مدت: ۹۰ دقیقه

نام و نام خانوادگی: ..... نام پدر: ..... کد ملی: ..... مدرسه: ..... شهرستان: ..... استان: .....

۰/۵

۱- جمله «مَنْ صَلَّى الْيَهُودُ» چگونه مندوب می شود؟ ص ۲۱۷

- الف. واهِ مَنْ صَلَّى الْيَهُودُ!
- ب. وَا مَنَّا صَلَّى الْيَهُودُ!
- ج. وَا مَنْ صَلَّى الْيَهُودُ!
- د. وَا مَنْ صَلَّى الْيَهُودَاهُ!

۰/۵

۲- در چه صورتی نصب «مفعول له» از جر آن بیشتر است؟ ص ۲۲۵

- الف. إذا كان مجرداً من «أل» و الإضافة
- ب. إذا كان مضافاً أو مقروناً بـ «أل»
- ج. إذا كان مقروناً بـ «أل»
- د. إذا كان مضافاً

۰/۵

۳- نقش «عشاء» در آیه شریفه «وَجَاؤُوا آبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ» چیست؟ ص ۲۴۱

- الف. مفعول مطلق
- ب. مفعول فيه
- ج. مفعول به
- د. مفعول له

۰/۵

۴- در کدام مورد مورد تأخیر «حال» از عامل واجب است؟ ص ۲۵۵ و ۲۵۶

- الف. أَخُوكَ مَحْبُوسٌ بَرِيئاً.
- ب. قَدِمَ الزَّائِرُ بِاسْمَاءَ.
- ج. هَذَا زَيْدٌ مُقْبِلاً.
- د. رَأَيْتُ زَيْدًا رَاكِبًا.

۰/۵

۵- استعمال صحیح «اسم تفضیل» را معین کنید. ص ۲۷۱ و ۲۷۲

- الف. الْهِنْدَانُ فَضْلِيَا نِسَاءً.
- ب. الزَّيْدَانِ أَفْضَلَانِ مِنْ عَمْرٍو.
- ج. الْمَرِيَمَاتُ أَفْضَلُ مِنَ الْهِنْدَاتِ.
- د. الزَّيْدُونَ الْأَفْضَلُونَ مِنَ الْبَكْرِيْنَ.

۰/۵

۶- نقش «ما» در آیه شریفه «سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ» چیست؟ ص ۲۹۷

- الف. بدون نقش
- ب. مفعول به
- ج. مبتدا
- د. فاعل

۱/۵

۷- دلیل «امتناع ترخیم» اسماء زیر را بنویسید. ص ۲۲۰ - ۱/۵ نمره

- الف) یا غَلامُ: جواب: چون نکره است.
- ب) یا زَیدُ: جواب: چون سه حرف دارد.
- ج) یا عَبْدُ اللَّهِ: جواب: چون مرکب اضافی است.

۸- عبارت زیر را توضیح داده و برای قسمت معین شده مثال بزنید. ص ۲۳۱ - ۲ نمره

إِذَا أَضْمَرَ الظَّرْفُ وَجِبَ ذِكْرُ الحَرْفِ مَعَ ضَمِيرِهِ لِأَنَّ الإِضْمَارَ يَرُدُّ الأَشْيَاءَ إِلَى أَصُولِهَا؛ فَإِنَّ لِمَ يَذْكُرُ الحَرْفُ جَعَلَ الضَّمِيرَ مَفْعُولًا بِهِ.

جواب: هرگاه ظرف به صورت ضمیر آورده شود (یعنی ضمیری بیاوریم که مرجع آن ظرف باشد) لازم است حرف جرّ «فی» بر سر ضمیر در آید زیرا ضمایر اشیاء را به اصلشان باز می‌گردانند و چون ظرف متضمن معنای «فی» است هرگاه به جای ظرف از ضمیری که به آن بر می‌گردد استفاده کنیم باید حرف «فی» را ظاهر کنیم مانند: يَوْمَ الْجُمُعَةِ صُمْتُ فِيهِ [یا مثال مشابه]؛ اما اگر حرف جرّ همراه ضمیر ذکر نشود آن ضمیر مفعول به خواهد بود نه مفعول فیه.

۹- «مفعول معه» را تعریف نموده و شرایط سه‌گانه آن را بنویسید. ص ۲۳۳ - ۲ نمره

جواب: مفعول معه اسم منصوبی است که بعد از «واو» به معنای معیت ذکر می‌شود.

شروط: ۱. فضله باشد (رکن کلام نباشد). ۲. جمله کاملی قبل از آن آمده باشد. ۳. «واو» نصّ در معیت باشد به گونه‌ای که عطف کردن به وسیله آن صحیح نباشد.

۱۰- تأویل «حال» را در موارد زیر بنویسید. ص ۲۴۵ - ۱/۵ نمره

الف) جاء الرسول وحده؛ جواب: منفرداً

ب) كلمته فاه إلى في؛ جواب: متشابهین

ج) ادخلوا رجلاً رجلاً؛ جواب: مترتبین

۱۱- عبارت زیر را توضیح داده و مثال بزنید. (ترجمه کافی نیست) ص ۲۵۰ - ۱/۵ نمره

إذا كانت الحال جملة فعلية فعلها ماضي منفي بـ «ما» ووجب اقترائها بـ «لواو» فقط.

جواب: هرگاه حال جمله فعلیه‌ای باشد که فعل آن ماضی‌ای است که بواسطه «ما» منفی شده است در این صورت واجب است جمله حالیه تنها به «واو» حال مقترن گردد. مثال: جاء زيد و ما طلعت الشمس. [یا مثال مشابه]

۱۲- تفاوت‌های سه‌گانه میان «حال» و «تمییز» را بنویسید. ص ۲۵۹ و ۲۶۰ - ۱/۵ نمره

جواب: ۱. تمییز تنها به صورت اسم می‌آید بر خلاف حال که می‌تواند به صورت جمله یا ظرف نیز واقع شود. ۲. حال هیئت را تبیین می‌کند اما تمییز مبین ذات است. ۳. اصل در حال مشتق بودن است اما اصل در تمییز این است که جامد باشد.

۱۳- نقش «کم» استفهامیه را در موارد زیر بنویسید. ص ۲۶۳ و ۲۶۴ - ۱/۵ نمره

الف) كم تلميذاً في الصف؟؛ جواب: مبتدا

ب) كم قرأتم من كتاب؟؛ جواب: مفعول به

ج) كم كانت جواريك؟؛ جواب: خبر «كانت»

۱۴- «أفعل تفضيل» در موارد زیر با کدام حرف جرّ متعدی می‌شود؟ ص ۲۷۴ - ۱/۵ نمره

الف) إذا كان دالاً على علم؛ جواب: «باء»

ب) إذا كان دالاً على حب أو بغض؛ جواب: «لام» و «إلى»

ج) إذا كان من متعدّ بحرف جرّ؛ جواب: حرف جرّ خودش

۱۵- با توجه به مثال «نعم ربّاً دارناً» به موارد زیر پاسخ دهید. ص ۲۷۹ - ۲ نمره

الف) فاعل «نعم» چیست؟ جواب: ضمیر مستتر (هو)

ب) نقش «ربّاً» را بنویسید. جواب: تمییز

ج) دو وجه مشهور در ترکیب «دارناً» را بیان کنید. جواب: ۱. مبتدای مؤخر ۲. خبر برای مبتدای محذوف

۱۶- اصطلاحات زیر در باب «استثناء» را تعریف نموده و برای هر یک مثال بزنید. ص ۲۸۴ - ۲ نمره

الف) استثنای منقطع: جواب: استثنایی است که در آن مستثنی از جنس مستثنی منه نیست مانند جاء القوم إلا حمراً.

ب) استثنای مفرغ: جواب: استثنایی است که مستثنی منه در آن حذف شده است مانند ما جاء إلا أخوك. [یا مثال‌های مشابه]

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

نوبت اول دوم ۹۴-۹۳
پایه چهارم ورودی بهمن

مهر مدرسه

کلاس اول	۲۹۳۲/۱۳
کلاس دوم	۱۳۹۴/۰۳/۱۰
کلاس سوم	نحو عالی ۳
کلاس چهارم	مبایدهای عربی ج ۴
کلاس پنجم	از ابتدای بحث استغاثه تا پایان منصوبات (ص ۲۹۸-۲۱۲)

ردیف	نام و نام خانوادگی	شماره	محل پیکار	مدت
۱		۲۰	مهر مدرسه	۹۰ دقیقه
۲			مهر مدرسه	
۳			مهر مدرسه	
۴			مهر مدرسه	

نام و نام خانوادگی: ..... نام پدر: ..... کد طلسمی: ..... درجه علمیه: ..... شهرستان: ..... استان: .....

۱- در چه صورتی می توان «مستغاث له» را با «من مجرور کرد؟ ص ۲۱۴

- الف. در صورتی که «مستغاث له» ضمیر باشد.
- ب. در صورتی که استغاثه بر ضد او باشد.
- ج. در صورتی که استغاثه به نفع او باشد.
- د. در هیچ صورتی جایز نیست.

۲- در کدام جمله تأخیر حال از صاحب حال واجب است؟ ص ۲۵۴ تا ۲۵۶

- الف. عَجِبْتُ مِنْ ذَهَابِ الْأَمِيرِ مَاشِيًا.
- ب. هَلْ جَاءَكَ مِنْ رَجُلٍ رَاكِبًا.
- ج. أَقْبَلَ الصَّدِيقُ يَبْشُرَ الْقَوْمَ.
- ب. وَلَى زَيْدٌ مَدِينًا.

۳- در کدام جمله عامل «تمییز» فعل است؟ ص ۲۶۵

- الف. اشْتَرَيْتَ ذُرَاعِينَ جَوْجًا.
- ب. قَرَأْتُ أَحَدَ عَشَرَ كِتَابًا.
- ج. مِنْ لَنَا بِمَثَلِكَ بَطَلًا.
- د. حَصَدْنَا الْأَرْضَ قَمَحًا.

۴- نوع «ما» در جمله «نعم ما زيد» چیست؟ ص ۲۷۸

- الف. زائد
- ب. موصول
- ج. نکره به معنای شیء
- د. معرفه تام به معنای الشیء

۲- گزینه صحیح در فرض این که «لا سیما» یک کلمه باشد، کدام است؟ ص ۲۸۹

- الف. «واو» قبل از آن حالیه است.
- ب. «ما» در آن نکره ناقصه است.
- ج. آمدن جمله شرطیه بعد از آن جایز است.
- د. ما بعدش می تواند مرفوع یا منصوب یا مجرور باشد.

۶- در کدام جمله استعمال «ادات استثناء» صحیح است؟ ص ۲۸۶ و ۲۸۷

- الف. ما جِئْتَنِي مِنْ أَحَدٍ إِلَّا زَيْدًا.
- ب. جِئْتَنِي الْقَوْمَ مَا خَلَا زَيْدًا.
- ج. عِنْدِي دِرْهَمٌ إِلَّا جَيْدًا.
- د. قَامَ إِلَّا زَيْدًا.

۷- تعریف کنید. ۲/۵ نمره

الف) استغاثه: جواب: صدا زدن شخصی برای کمک کردن به دیگری. ص ۲۱۳

ب) ظرف غیر متصرف: جواب: اسم زمان یا اسم مکانی که در جمله نقشی به جز مفعول فیه (ظرف) یا مجرور به حرف جر نمی تواند بپذیرد. ص ۲۳۱

ج) تمییز: جواب: نکره جامدی است که ابهام ما قبل خود را بر طرف می کند. ص ۲۵۹

د) افعال مدح و ذم: جواب: فعل هایی هستند که برای انشاء مدح یا ذم همراه با تأکید و مبالغه وضع شده اند. ص ۲۷۷

ه) استثنای منقطع: جواب: استثنایی که در آن مستثنی از جنس مستثنی منه نباشد. ص ۲۸۵

فائل توجه: مصحح محترم، نظر به تصحیح برخی کلمات در متن سؤال و البته عدم تأثیر در پاسخگویی، موارد به شرح ذیل به اطلاع می رساند:

- (۱) تعبیر «مدبراً» به جای «مدیراً» صحیح می باشد.
- (۲) تعبیر «جوخا» به جای «جوقاً» صحیح می باشد.
- (۳) تعبیر «قمحا» به جای «قمحا» صحیح می باشد.

۸- در مناداهای مندوب زیر «متفجع علیه»، «متوجع منه» و «متوجع له» را مشخص کنید. ص ۲۱۶ - ۱/۵ نمره

(الف) وا کبدا من هذه المصيبة! جواب: متوجع له

(ب) وا مصيبتاه! جواب: متوجع منه

(ج) يا وادي لهفي عليك! جواب: متفجع عليه

۹- علت عدم جواز «ترخيم» در مناداهای زیر چیست؟ ص ۲۲۰ و ۲۲۱ - ۱/۵ نمره

(الف) يا فاطمة للطفل! جواب: چون مستغاث است.

(ب) يا شاب قرناها! جواب: چون مرکب اسنادی است.

(ج) يا موالی! جواب: چون مرکب اضافی است.

۱۰- نقش منصوبات زیر چیست؟ ص ۲۲۵ و ۲۳۱ و ۲۴۶ و ۲۵۶ و ۲۶۱ و ۲۷۴ - ۳/۵ نمره

(الف) أنت أكسى للفقراء الثياب! جواب: مفعول به دوم فعل مقدر

(ب) كفى بالموت واعظاً! جواب: تمییز

(ج) تصدق بدینار فصاعداً! جواب: حال

(د) جاء وقت الأنس أربعة أيام! جواب: حال

(هـ) علقت الدابة تیناً و ماء بارداً! جواب: مفعول معه

(و) وقفت تلك الناحية! جواب: مفعول فيه (نائب ظرف)

(ز) لا اقعدا الجبن عن الهيجاء! جواب: مفعول له

۱۱- در مثال‌های زیر علت وجوب آمدن حرف جرّ (فی) بر سر «مفعول فيه» چیست؟ ص ۲۳۰ و ۲۳۱ - ۱/۵ نمره

(الف) جلست فی مرمی زید! جواب: چون اسم مکان از مصدر گرفته شده است ولی با عامل خود هم‌ریشه نیست

(ب) صلّیت فی المسجد! جواب: چون «مسجد» اسم مکان محدود است.

(ج) یوم الخميس صمت فيه! جواب: چون «مفعول فيه» بصورت ضمیر است (که مرجع آن زمان می‌باشد).

۱۲- واو در مثال‌های زیر «عاطفه» است یا به معنای «مع»؟ ص ۲۳۴ و ۲۳۵ - ۱ نمره

(الف) سافرت یوم الأحد و أخوک! جواب: عاطفه

(ب) سلّمت علیه و إخوته! جواب: به معنای مع

(ج) کلّ رجل و مهنته! جواب: عاطفه

(د) سار زید و اللیل! جواب: به معنای مع

۱۳- در مثال‌های زیر تأویل (به مشتق) حال‌های جامد مشخص شده را بیان کنید. ص ۲۴۵ - ۱/۵ نمره

(الف) سرت معه جنباً إلى جنب! جواب: متساندین

(ب) علّمته النحو باباً باباً! جواب: مفضلاً

(ج) یعتّه الجوخ ذراعاً بدینار! جواب: مسعراً

۱۴- شروط سه‌گانه «أفعل» تفضیل برای رفع دادن به اسم ظاهر را بنویسید. ص ۲۷۳ - ۱/۵ نمره

جواب: ۱. صفت یا خبر اسم جنس باشد. ۲. قبل از نفی یا نهی یا استفهام انکاری آمده باشد. ۳. مرفوع اسم تفضیل اجنبی باشد که به دو اعتبار بر خودش تفضیل داده شده است.

۱۵- عبارت زیر را توضیح دهید. ص ۲۸۰ - ۲/۵ نمره

ألحق العلماء بـ «نعم» و «بئس» کل فعل ثلاثی صالح للتعجب منه علی وزن «فعل» إمّا بالأصالة کـ «ظرف» أو بالتحویل کـ «فهم» و «ساء»

من هذا القبیل لکن قلبت العین ألفاً.

جواب: علمای نحو بعضی از افعال ثلاثی مجرد را به «نعم» و «بئس» ملحق کرده‌اند یعنی مانند «نعم» و «بئس» برای انشاء مدح یا ذم هستند به شرط این که:

اولاً صلاحیت اراده معنای تعجب از آن‌ها وجود داشته باشد. ثانیاً بر وزن «فعل» باشند خواه در اصل بر این وزن باشند مانند «ظرف» [چقدر با ظرافت است؟!]. یا اینکه

وزن اصلی‌شان متفاوت باشد و فقط برای معنای مدح یا ذم وزن آن‌ها تغییر کرده باشد. مانند «فهم» که در اصل بر وزن «فهم» [فهمیده] بوده است ولی بر وزن

«فعل» آمده است تا معنایش این شود که: چقدر فهمیده است؟! و از همین موارد است فعل «ساء» که در اصل «سوء» بوده است که عین الفعل آن [بخاطر متحرک و

ماقبل مفتوح بودن] به الف تبدیل شده است.

قابل توجه: مصحح محترم! نظر به تصحیح برخی کلمات در متن سوال و البته عدم تأثیر در پاسخگویی، موارد به شرح ذیل به اطلاع می‌رساند:

(۱) تعبیر «أفعد» به جای «أفهد» صحیح می‌باشد.

(۲) تعبیر «اللیل» به جای «اللیل» صحیح می‌باشد.

وحدت		
تاریخ برگزاری: ۱۰ صبح	نرد: ۲۰	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
شماره پانام صبح اول	نرد دوم	نرد سوم
شماره پانام صبح دوم	نرد سوم	نرد چهارم

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

نیمسال اول ۹۴-۹۳
چهارم ۵ ساله
پنجم ۲ ساله

مهر مدرسه

کد آزمون:	۲۹۳۱/۰۶
نوع:	۱۳۹۳/۱۰/۱۳
نمران:	نحو عالی ۳
کتاب:	مبایء العربیة جلد ۴
موضوع:	از ابتدای محبت استغاثه تا پایان منصوبات (ص ۲۱۳-۲۹۷)

نام و نام خانوادگی: ..... نام پدر: ..... که نطقی: ..... در سر علیه: ..... شهرتان: ..... استان: .....

۰/۱۵

۱- با توجه به احکام «استغاثه» گزینه نادرست را معین کنید. ص ۲۱۴

- الف. یا لَزِيدٍ و یا لَبِکْرٍ لِلضَّعِيفِ!
- ب. یا لَزِيدٍ و لَبِکْرٍ لِلْمَظْلُومِ!
- ج. یا لَبِکْرٍ الْقَوِیُّ لِلْفَقِیْرِ!
- د. یا لَذِی الْکَرَمِ لِلْفَقِیْرِ!

۰/۱۵

۲- در چه صورتی نصب «مفعول له» از «جر» آن بیشتر است؟ ص ۲۲۵

- الف. إذا تجرّد من «ال» و الاضافة.
- ب. إذا كان مضافاً إلى المعرفة.
- ج. إذا كان مضافاً إلى النكرة.
- د. إذا كان مقروناً بـ «ال».

۰/۱۵

۳- علت جواز ذو الحال واقع شدن مضاف إليه (هم) در آیه شریفه «و نَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ إِخْوَانًا» چیست؟ ص ۲۴۴

- الف. لآنه فاعل المصدر في المعنى.
- ب. لآنه مفعول المصدر في المعنى.
- ج. لأن المضاف جزء من المضاف إليه.
- د. لأن المضاف كجزء من المضاف إليه.

۰/۱۵

۴- گزینه صحیح درباره «ذو الحال» در جمله «رَأَيْتُ زَيْدًا ضَاحِكًا بِأَكْبًا» را معین نمایید. ص ۲۵۳

- الف. «ضاحكاً» لزيد - «بأكباً» للضمير
- ب. «ضاحكاً» للضمير - «بأكباً» لزيد
- ج. «ضاحكاً» و «بأكباً» للضمير
- د. «ضاحكاً» و «بأكباً» لزيد

۰/۱۵

۵- گزینه نادرست در مورد «اسم تفضیل» را معین کنید. ص ۲۷۱ و ۲۷۲

- الف. قد يجب تقديم المجرور بـ «من» على «أفعل».
- ب. لا يجوز تأنيث «أفعل» إذا كان مقترناً بـ «من».
- ج. لا يجوز أن يفصل بين «أفعل» و «من» إلا بمعموله.
- د. يجب في المجرور بـ «من» أن يكون من جنس المفضل.

۰/۱۵

۶- گزینه صحیح در مورد «ما» در آیه شریفه «وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ» را معین کنید. ص ۲۹۶

- الف. محلاً مرفوع - نائب فاعل
- ب. محلاً منصوب - مفعول اول
- ج. محلاً منصوب - مفعول دوم
- د. فاقد محل اعراب - حرف نفی

۱/۵

۷- علت نادرستی «ندبه» را در موارد زیر توضیح دهید. ص ۲۱۶ و ۲۱۷ - ۱/۵ نمره

- الف) یا مَنْ مَلِكٍ فُؤَادِي! جواب: هر گاه مندوب با منادای محض اشتباه شود واجب است از حرف «وا» استفاده نمود.
- ب) وَا مِنْ ذَهَبٍ إِلَى الْبَيْتِ! جواب: در صورتی موصول، منادای مندوب واقع می شود که صلهاش مشهور باشد.
- ج) وَا الَّذِي صَلَّى الْبَيْهُودُ! جواب: هیچ گاه موصول «ال» دار منادای مندوب واقع نمی شود.

۸- با توجه به احکام «ظرف» (مفعول فیه) برای هر کدام از موارد زیر یک مثال در قالب جمله بنویسید. ص ۲۲۹ تا ۲۳۱ - ۲ - نمره ۲
الف) ما لا یخرج عن الظرفیة إلا إلى الجر بـ «من»: جواب: جئت من عندک (اگر از «متنی» یا «این» استفاده شود نیز صحیح است).
ب) اسم الإشارة النائب مناب الظرف: جواب: وقفت تلك الناحية.
ج) اسم المكان الذي يصاغ من المصدر: جواب: قعدت مقعد الأمير.

۹- آیا «واو» در جملات زیر عاطفه است یا به معنای «مع»؟ چرا؟ ص ۲۳۴ و ۲۳۵ - ۱/۵ - نمره ۱/۵
الف) تشارکت فاطمة و مریم: جواب: عاطفه، زیرا معنای مشارکت (در باب تفاعل) میان دو نفر به بالا محقق می‌شود.
ب) هو مسافر و ایل: جواب: معیت، چون نسبت دادن سفر به شب صحیح نیست.

۱۰- عبارات زیر را توضیح دهید. ص ۲۴۴ - ۲ - نمره ۲
ج) زيد مرت به و إخوته: جواب: معیت، زیرا در صورت عاطفه بودن «واو» لازم بود حرف جر (ب) بر «إخوته» نیز داخل می‌شد.
ذهب الجمهور إلى أنه لا تأتي الحال عن المبتدئ و أما نحو قوله تعالى: «هذا بعلی شیخاً» فیخرجونه علی أن صاحب الحال هو اسم الإشارة باعتبار المعنى.

جواب: نظر مشهور نحویون این است که هیچ‌گاه مبتدا ذوالحال واقع نمی‌شود و هرگاه چنین چیزی گمان شود مانند آیه شریفه «هذا بعلی شیخاً» این گونه توجیه می‌کنند که اسم اشاره به اعتبار معنایش ذوالحال واقع شده است زیرا «هذا» به معنای «شیرالیه» می‌باشد. (یعنی در حقیقت حال از مجرور آمده است).

۱۱- رابط «جمله حالیه» در موارد زیر چیست؟ به صورت دقیق بیان کنید. ص ۲۵۰ و ۲۵۱ - ۱/۵ - نمره ۱/۵
الف) المصدرة بالفعل المضارع المنفی بـ «لا»: جواب: فقط ضمیر
ب) المصدرة بالمضارع المثبت المقرون بـ «قد»: جواب: ضمیر + واو
ج) المصدرة بالفعل الماضي المنفی بـ «ما»: جواب: فقط واو

۱۲- تفاوت‌های سه گانه میان «حال» و «تمییز» را بنویسید. ص ۲۵۹ و ۲۶۰ - ۱/۵ - نمره ۱/۵
جواب: ۱. حال همان گونه که می‌تواند به صورت اسم بیاید می‌تواند به صورت جمله یا ظرف ذکر شود اما تمییز فقط به صورت اسم می‌آید.
۲. حال برای بیان هیئت ذکر می‌شود اما تمییز برای بیان ذوات به کار می‌رود.
۳. اصل در حال این است که مشتق باشد اما اصل در تمییز جامد بودن آن است.

۱۳- جملات زیر را با توجه به احکام «کنایات» اصلاح نمایید. ص ۲۶۳ تا ۲۶۵ - ۱/۵ - نمره ۱/۵
الف) كم قرأتم کتاباً؟ جواب: كم قرأتم من کتاب؟ یا كم کتاباً قرأتم؟
ب) كم آیات تلوثتم؟ جواب: كم آية تلوثتم؟
ج) كم لی عبد. جواب: كم لی عبداً. یا كم عبد لی.

۱۴- عبارات زیر را توضیح داده و مثال را ترجمه کنید. ص ۲۷۴ - ۲ - نمره ۲
إذا كان «أفعل» التفضيل من متعد بنفسه دال على حب أو بغض عدى بـ «إلى» إلى ما هو فاعل في المعنى نحو: الولد البر أحب إلى والديه من العاق.

جواب: هرگاه أفعل تفضیل از فعل متعدی که بر معنای حب یا بغض (کینه و دشمنی) دلالت می‌کند ساخته شود در این صورت به واسطه حرف «إلى» به فاعل معنوی (آن چه در معنی فاعل است) متعدی می‌شود.
ترجمه مثال: پدر و مادر فرزند نیکوکار، او را بیشتر از فرزند عاق دوست دارند (والدین فاعل «حب» می‌باشند).

۱۵- نقش کلمات معین شده را بنویسید. ص ۲۷۸ تا ۲۸۰ - ۲ - نمره ۲
الف) حبذا أخوك شاعراً: جواب: ذا: فاعل «حب» - شاعراً: حال از «أخوك»
ب) نعم ربعا دارنا: جواب: ربعا: تمییز - دارنا: مبتدای مؤخر (یا خبر برای مبتدای محذوف یا مبتدا برای بر محذوف یا بدل از فاعل) [یک ترکیب کافی است]

۱۶- نوع «استثنا» و اعراب «مستثنی» را در موارد زیر بنویسید. ص ۲۹۰ - ۱/۵ - نمره ۱/۵
الف) «إن عبادي ليس لك عليهم سلطان إلا من أتبعك»: جواب: متصل - جواز نصب و جر (احتمال دوم: منقطع - وجوب نصب)
ب) «و يوم يحشرهم كأن لم يلبثوا إلا ساعة من النهار»: جواب: مفرغ - وجوب نصب
ج) لا يدوق أحد في جهنم برداً إلا الحميم: جواب: منقطع - وجوب نصب

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

شهریور سال تحصیلی ۹۳-۹۲

پایه چهارم ۵ ساله

پایه پنجم ۷ ساله

مهر مدرسه

ردیف:		
ساعت برگزاری: ۹۰ دقیقه	نمره: ۲۰	تاریخ برگزاری: ۸ صبح
نام و نام خانوادگی:	شماره امتحان:	نام مدرسه:
نام و نام خانوادگی:	شماره امتحان:	نام مدرسه:

کتاب:	۲۹۲۳/۰۴
کتاب:	۱۳۹۳/۰۶/۰۱
نحو عالی:	۳
مبایء العربیة جلد ۴:	
از ابتدای میحت استغاثه تا پایان منصوبات (ص ۲۹۸-۲۱۳):	

نام و نام خانوادگی: ..... نام پدر: ..... کد طلسمی: ..... درجه علمی: ..... شهرتان: ..... استان: .....

۱- «توخیم» در کدام مورد جایز است؟ ص ۲۲۰ و ۲۲۱

- الف. یا بکر
- ب. یا قائم
- ج. یا علقمة
- د. یا ابا الأئمة

۲- نصب «ظرف» در کدام مورد جایز است؟ ص ۲۳۰

- الف. بنیت البيت سنتین
- ب. نَقَحْتُ الْكِتَابَ أُسْبُوعِينَ
- ج. جَلَسْتُ فِي الْحَرْبِ مَرْمَى زَيْدٍ
- د. حَلَلْتُ فِي قَلْبِكَ مَحَلَّ الْحَبِيبِ

۳- حال «منتقله» (غیر لازمه) را معین کنید. ص ۲۴۶

- الف. «خُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا»
- ب. «تَنْحَتُونَ الْجِبَالَ بِيُوتًا»
- ج. جَاءَ الْعَدُوَّ رِكْضًا
- د. وَلَى زَيْدٌ مُدْبِرًا

۴- «تمییز» منقول از «فاعل» را معین کنید. ص ۲۶۱

- الف. اعطيت الفقير مدًا قمحًا
- ب. زيدٌ أَرْجَحُ مِنْكَ عَقْلًا
- ج. رأيت اثنى عشرَ كوكبًا
- د. كفى بالموتِ واعظًا

۵- گزینه صحیح در مورد تمییز «کنايات» را معین کنید. ص ۲۶۴ و ۲۶۵

- الف. يكون ممیز «كذا» مفرداً دائماً
- ب. ممیز «كذا» يكون منصوباً غالباً
- ج. يكون ممیز «كأين» منصوباً غالباً
- د. يجوز أن يخبر عن «كأين» بمفرد

۶- استعمال صحیح «فعل مدح» را معین نمایید. ص ۲۷۸ تا ۲۸۰

- الف. نِعِمَّ اخْوَاكِ الرَّجُلَانِ
- ب. نِعِمَّ قَاضِي خَيْرٍ زَيْدٌ
- ج. زَيْدٌ حَبْدًا دَارِسًا
- د. حَبُّ بَزِيدٍ عَالِمًا

۷- نقش ترکیبی کلمات معین شده در آیه شریفه «قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ...» را بنویسید. ص ۲۲۲ - ۱ نمره

جواب:

الله: منادا، مالک: منادایی که حرف ندای آن حذف شده است. (یا صفت «الله» که از محل آن تبعیت نموده)، الملک: مفعول دوم، من: مفعول اول

۸- چرا نصب «مفعول له» در مثال‌های زیر صحیح نیست؟ ص ۲۲۶ - ۲ نمره
 الف) لا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِنْ إِمْلَاقٍ: جواب: زیرا مصدر از مصادر افعال قلوب نیست.
 ب) اِكْرَمْتِك لِإِكْرَامِكَ آيَاي: جواب: چون فاعل مصدر با فاعل عامل متحد نمی‌باشد.
 ج) أَدْبَيْتَكَ لِتَأْدِيبِ امْتَالِك: جواب: زیرا مصدر از لفظ عامل می‌باشد.
 د) قُتِلَ كَلِيبٌ فِي نَاقَةٍ: جواب: چون مجرور مصدر نیست.

۲

۹- دو مورد از مواضع سه‌گانه در عبارت «تَتَعَيَّنُ الْوَاوُ لِلْعَطْفِ فِي ثَلَاثَةِ مَوَاضِعَ» را با ذکر مثال بنویسید. ص ۲۳۴ - ۱/۵ نمره
 جواب: ۱. زمانی که «واو» به معنای «مع» نباشد مانند: جاء زيدٌ و عمروٌ بعده ۲. هنگامی که «واو» بعد از فعلی واقع شود که تنها از افراد متعدد صادر می‌شود. مانند: تخصصم زيدٌ و عمروٌ ۳. در صورتی که جمله‌ای که مشتمل بر فعل یا شبه فعل است بر «واو» مقدم نشود. مانند: كلُّ رجلٍ و مهنتُهُ

۱/۵

۱۰- با توجه به عبارت «الحال وصف نكرة منصوبة مشتقة واقعة بعد تمام الكلام تبين هيئة صاحبها» به موارد زیر پاسخ دهید. ص ۲۴۳ - ۲ نمره

۲

الف) مقصود از «تمامیت کلام» چیست؟ توضیح دهید. جواب: مقصود این است که کلام از جهت ترکیبی کامل شده و دارای مسند و مسندالیه باشد بخلاف «ظننت زیداً راکباً» که وصف منصوب، مفعول دوم است.

ب) چرا تمامیت «معنوی» مراد نیست؟ توضیح دهید. جواب: زیرا در بسیاری از موارد حال برای کامل کردن معنی ذکر می‌شود هر چند کلام از جهت ترکیبی بدون حال تمام باشد. مانند: جاء زيدٌ راکباً. که کلام بدون «راکباً» دارای مسند و مسندالیه بوده و از لحاظ ترکیبی کامل است اما از لحاظ معنا (برای اطلاع از چگونگی آمدن زید) به حال نیاز داریم.

۱/۵

۱۱- سه مورد از موارد تأخیر وجوبی «حال» از «عاملش» را بنویسید. ص ۲۵۵ و ۲۵۶ - ۱/۵ نمره
 جواب: ۱. زمانی که عامل، فعل جامد غیر متصرف باشد. ۲. هنگامی که عامل، اسم تفضیل باشد. ۳. در صورتی که عامل، اسم فعل باشد. ۴. اگر عامل، متضمن معنای فعل بوده اما فاقد حروف فعل باشد. ۵. زمانی که عامل به واسطه حال تأکید شود.

۱۲- حکم ارتباط «جمله حالیه» به واسطه «واو» در موارد زیر چیست؟ (واجب، ممتنع، جایز، مرجوح) ص ۲۴۹ و ۲۵۰ - ۱/۵ نمره
 الف) سَهَرْتُ النَّاسَ نَائِمُونَ: جواب: واجب
 ب) هَذَا الْحَقُّ لَا رِيبَ فِيهِ: جواب: ممتنع
 ج) جَاءَ الرَّسُولُ أَسْرَعًا: جواب: جایز

۱/۵

۲

۱۳- نقش «کم» را در موارد زیر بنویسید. ص ۲۶۳ و ۲۶۴ - ۲ نمره
 الف) كَمْ تَلْمِيزًا فِي الصَّفِّ: جواب: مبتدا
 ب) كَمْ نَظْرًا نَظَرْتِ: جواب: مفعول مطلق
 ج) كَمْ يَوْمًا صُمْتُ: جواب: مفعول فيه
 د) كَمْ كَانَ كُتُبِكَ: جواب: خبر كان

۱۴- با توجه به احکام «اسم تفضیل» اغلاط موجود در جملات زیر را اصلاح نمایید. ص ۲۷۲ - ۲ نمره
 الف) الْمَرِيَمَاتُ فَضْلِي نِسَاءً: جواب: أَفْضَلُ نِسَاءٍ
 ب) جَاءَتْنِي الْمَرْأَتَانِ الْإِفْضَالَانِ: جواب: الْفَضْلِيَانِ
 ج) الرَّجَالُ أَقْوَمُونَ مِنَ النِّسَاءِ: جواب: أَقْوَمُ مِنَ النِّسَاءِ
 د) أَنْتِ أَفْضَلُ رَجُلًا: جواب: أَفْضَلُ رَجُلٍ

۲

۱/۵

۱۵- نقش کلمات معین شده در جملات زیر را بنویسید. ص ۲۷۸ و ۲۷۹ - ۱/۵ نمره
 الف) حَبِذَا زَيْدٌ دَارِسًا: جواب: ذا: فاعل حب - دارسًا: حال
 ب) بَنَسَ رَجُلًا زَيْدٌ: جواب: رجلاً: تمییز

۱۶- نوع «استثناء» و اعراب دقیق «مستثنی» در موارد زیر را بنویسید. ص ۲۸۵ و ۲۸۶ - ۲ نمره
 الف) مَا احْتَرَقَتْ الدَّارُ إِلَّا الثِّيَابُ: جواب: منقطع - واجب النصب
 ب) مَا رَأَيْتُ إِلَّا الْحَسَنَ الْقَوْمَ: جواب: متصل - واجب النصب
 ج) لَا يُعَاقِبُ اللَّهُ النَّاسَ إِلَّا الْأَشْرَارَ: جواب: متصل - جواز نصب و رفع (رجحان رفع)
 د) مَا نَصَرْتَنِي فِي الْمَسْجِدِ إِلَّا الْحَسَنَ: جواب: مفرغ - واجب الرفع

۲

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

نیم‌سال دوم ۹۳-۹۲
پایه چهارم ورودی بهمن

مهر مدرسه

سال تحصیلی	۲۹۲۲/۱۱
سال	۱۳۹۳/۰۳/۱۹
مرحله	نحو عالی ۳
گرایش	مبایذ العربیة
کتاب	جلد چهارم: از ابتدای مبحث استفاه تا پایان منصوبات (ص ۲۹۸-۲۱۲)

ردیف:		
تاریخ برگزاری: ۱۰ صبح	نمره: ۲۰	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
شماره پایه و نام سطح اول	شماره مدرسه	شماره کلاس
شماره پایه و نام سطح دوم	شماره مدرسه	شماره کلاس

نام و نام خانوادگی: ..... نام پدر: ..... کد ملی: ..... مدرسه: ..... شهرستان: ..... استان: .....

۱- استعمال صحیح را با توجه به قواعد «استغاثه» معین نمایید. ص ۲۱۴ س ۱

۰/۵

الف. یا لَلْكَهول و یا لِلسَّبَّانِ لِلسَّعِيفِ

ب. یا لَلْكَهول و لِلسَّبَّانِ لِلسَّعِيفِ

ج. یا لَلْكَهول و لَلْسَبَّانِ لِلسَّعِيفِ

د. یا لَلْكَهول و لِلسَّبَّانِ لَلْسَّعِيفِ

۲- «ترخیم» در کدام مورد جایز است؟ ص ۲۲۰ و ۲۲۱

۰/۵

الف. یا قائم

ب. یا رجلاً

ج. یا سعاد

د. وا یوسفا

۳- در کدام مورد «مستثنی» بنا بر «فاعلیت» مرفوع می‌باشد؟ ص ۲۸۶

۰/۵

الف. ما قالت النساء إلا الزهراء

ب. ذهب الرجال إلا الحسن

ج. ما رأیت إلا ابراهیم

د. لا یأکل إلا احمد

۴- نقش «الثیاب» در عبارت «انت أکسی للفقراء الثیاب» چیست؟ ص ۲۷۴ س ۲۰

۰/۵

الف. مفعول فعل محذوف

ب. فاعل فعل محذوف

ج. مفعول أکسی

د. فاعل أکسی

۵- علت نصب «الجبال» و «بیوتا» در آیه شریفه «تَنْحِتُونَ الْجِبَالَ بَیوتاً» به ترتیب چیست؟ ص ۲۴۶ س ۱۴

۰/۵

الف. مفعول به - تمیز

ب. مفعول به - حال

ج. حال - مفعول به

د. تمیز - مفعول به

۶- جمله «بیکون» در آیه مبارکه «و جاؤوا أباهم عشاءً بیکون» چه نقشی دارد؟ ص ۲۴۱ س ۳

۰/۵

الف. جمله وصفیه

ب. جمله مستأنفه

ج. جمله معترضه

د. جمله حالیه

۷- نوع استثناء و اعراب «غیر» را در جملات زیر معین کنید. ص ۲۸۶ - ۱/۵ نمره

۱/۵

الف) «لا أتبع غیر الحق»: جواب: مفرغ - منصوب

ب) «الانسان فی ضرر غیر الذین آمنوا»: جواب: متصل - منصوب

ج) «الشعراء محبوبون غیر غزلیاتهم المجونیه»: جواب: منقطع - منصوب

۸- سه مورد از وجوه ترکیبی «اخواک» در عبارت «نعم الرجالن أخواک» را بنویسید. ص ۲۷۹ - ۱/۵ نمره

۱/۵

جواب: (۱) مبتدای مؤخر (۲) خبر برای مبتدای محذوف (۳) مبتدا برای خبر محذوف (۴) بدل از الرجالن

۹- با توجه به آیه شریفه «ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ» به سؤالات زیر پاسخ دهید. ص ۲۴۷ س ۶ - ۲ نمره

۲

الف) نقش «کرّتین» و عامل آن را مشخص کنید. جواب: مفعول مطلق - ارجع

ب) علت نصب «خاسئاً» چیست؟ عامل آن را نیز مشخص کنید. جواب: حال - ینقلب

۱۰- حکم عاطفه بودن «واو» در موارد زیر چیست؟ چرا؟ ص ۲۳۴ و ۲۳۵ - ۲ نمره

۲

الف) جاء زید و عمرو بعدہ: جواب: واجب است عاطفه باشد چون ظرف «بعده» با معنای «معیت» سازگاری ندارد.

ب) سافرت و اخوک: جواب: ممتنع است. زیرا در صورتی که معطوف علیه ضمیر متصل مرفوعی باشد لازم است قبل از عطف به واسطه ضمیر منفصل مرفوعی

تأکید شود.

۱۱- علت نصب کلمات مشخص شده را بنویسید. ص ۲۲۶ و ۲۳۱ و ۲۳۶ - ۲ نمره

۲

الف) «إِنَّمَا تُوفُونَ أَجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ» (ال عمران: ۱۸۵): جواب: مفعول به

ب) وَقَفْتُ تِلْكَ النَّاحِيَةَ: جواب: مفعول فيه

ج) «لَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشِيَةَ إِمْلَاقٍ»: جواب: مفعول له

د) «يَا أَدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ» (بقره: ۳۵): جواب: مفعول فيه

۱۲- «تمییز منقول» و «غیر منقول» را با ذکر مثالی برای هر یک توضیح دهید. ص ۲۶۱ س ۱ - ۲ نمره

۲

جواب: تمییز منقول: تمییزی است که می توان آن را به ترکیبی بر گرداند که در آن ترکیب، فاعل یا مفعول واقع شود. مانند: فاض الائناء ماءً که می شود فاض ماء الائناء

تمییز غیر منقول: تمییزی است که قابلیت مذکور را ندارد. مانند: «لله دره فارساً»

۱۳- علت نادرست بودن جملات زیر را بنویسید. (با توجه به استعمال افعال تفضیل) ص ۲۷۳ - ۲ نمره

۲

الف) الرجال الأفضل من الأسد: جواب: افعال تفضیل در صورتی که مقرون به «مین» باشد «ال» نمی گیرد و بالعکس.

ب) أنت افضل ممن؟ جواب: «ممن» صدارت طلب است و باید مقدم باشد.

ج) زید أطعم امرأة: جواب: مضاف الیه «اطعم» باید از جنس «مفضل» باشد.

د) زید أموت من عمرو: جواب: از فعل «مات» افعال تفضیل ساخته نمی شود.

۱۴- عبارت «إن الحال لا تأتي عن المضاف إليه إلا في موارد. منها إذا كان المضاف كجزء من المضاف إليه في صحة الاستغناء بالمضاف

۲

إليه عنه» را توضیح دهید. ص ۲۴۴ - ۲ نمره

جواب: یکی از مواردی که مضاف الیه «ذو الحال» واقع می شود موردی است که مضاف مانند جزئی از مضاف الیه باشد بگونه ای که با وجود مضاف الیه از مضاف

بی نیاز شویم.

۱۵- چرا نصب «مفعول له» در موارد زیر صحیح نیست؟ ص ۲۲۶ س ۱۲ - ۲ نمره

۲

الف) «جنتک الیوم لإکرامی ایاک غداً»:

جواب: زیرا زمان مصدر (اکرام) با زمان عامل (جنتک) متحد نمی باشد.

ب) «أکرمته لإکرامه ایی»:

جواب: زیرا فاعل مصدر «اکرامه» با فاعل عامل «أکرمته» متحد نیست.

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

نیم‌سال اول ۹۳-۹۲

پایه چهارم ۵ ساله
پایه پنجم ۷ ساله

مهر مدرسه

کلاس	۲۹۲۱/۰۵
تاریخ	۱۳۹۲/۱۰/۱۸
موضوع	نحو عالی ۳
کتاب	مبایء العربیة ج ۴
موضوع	از ابتدای میحت استفاده تا پایان منصوبات (ص ۲۹۷-۲۱۳)

ردیف		
نام برگزینی	نمره	وقت برگزینی
نام و نام خانوادگی	نمره	وقت برگزینی
نام و نام خانوادگی	نمره	وقت برگزینی

نام و نام خانوادگی: ..... نام پدر: ..... کد فکلی: ..... مدرسه: ..... شهرستان: ..... استان: .....

۱- «ترخیم» در کدام منادی صحیح است؟ ص ۲۲۱

- الف. یا موالی
ب. یا شعیب
ج. یا عبد الله
د. یا قائم

۰/۵

۲- عاطفه بودن «او» در کدام مورد واجب است؟ ص ۲۳۴ و ۲۳۵

- الف. سلّمت علیه و إخوته.
ب. سافر أخوک و الصبح.
ج. کن أنت و الصدیق کالأخ.
د. رأیت سعیداً و الحسن بعده.

۰/۵

۳- در کدام مورد استعمال «جمله حالیه» صحیح است؟ ص ۲۴۹ و ۲۵۰
[به دلیل مشخص بودن گزینه صحیح در برگه سوالات، این سؤال حذف می‌باشد.]

- الف. جاء عمرو و ما طلعت الشمس.
ب. زرّتك و ما أخاف منك شراً.
ج. جاء زيد و طلع الفجر.
د. رأیت زیداً هو راكب.

حذف

۴- «تمییز» منقول از «فاعل» را معین نمایید. ص ۲۶۰ و ۲۶۱

- الف. عندی رطل زیتاً.
ب. کفی بالموت واعظاً.
ج. زید أرجح منك عقلاً.
د. حصّنا الأرض قمحاً.

۰/۵

۵- کدام گزینه در مورد «أفعل تفضیل» صحیح است؟ ص ۲۷۴

- الف. إذا كان دالاً على «بغض» عدی ب «اللام» إلى ما هو فاعل فی المعنی.
ب. إذا كان دالاً على «حب» عدی ب «إلى» إلى ما هو مفعول فی المعنی.
ج. إذا كان دالاً على غیر ما تقدّم عدی ب «فی».
د. إذا كان دالاً على «علم» عدی ب «الباء».

۰/۵

۶- اعراب مستثنی به «لا سیما» در کدام مورد نادرست می‌باشد؟ ص ۲۸۸

- الف. أجاد الخطباء و لا سیما زیداً.
ب. نصرنی الأحباء و لا سیما سعید.
ج. أحب العلوم و لا سیما علم فی الدین.
د. أكرمت القوم و لا سیما رجل فی البستان.

۰/۵

۷- چرا موارد زیر «مندوب» واقع نمی‌شوند؟ ص ۲۱۷

- الف) الذي صلّبه اليهود: جواب: زیرا موصول «ال» دار است.
ب) غلام رجل: جواب: زیرا مضاف إليه نکره است (و نمی‌تواند معنای مضاف را روشن نماید).
ج) أنت: جواب: چون ضمیر جزء معارف مبهم است لذا مندوب واقع نمی‌شود.

۱/۵

۸- چهار مورد از شرایط نصب «مفعول له» را بنویسید. ص ۲۲۶

جواب: ۱. مصدر باشد. ۲. از افعال قلوب باشد. ۳. بیانگر علت وقوع فعل باشد. ۴. با عامل خود از جهت وقت و فاعل متحد باشد. ۵. با عامل خود از جهت لفظ، مخالف باشد.

۹- علت وجوب مجرور شدن «ظرف» را در موارد زیر توضیح دهید. ص ۲۳۰ و ۲۳۱

الف) نَفَحْتُ الْكِتَابَ فِي أُسْبُوعَيْنِ: جواب: زیرا فعل «نَفَحْتُ» از افعالی است که به صورت تدریجی انجام می‌شود.

ب) جَلَسْتُ فِي مَرْمِي زَيْدٍ: جواب: زیرا اسم مکان هم لفظ عامل خود نمی‌باشد لذا جرش واجب است.

ج) يَوْمَ الْخَمِيسِ صُمْتُ فِيهِ: جواب: ظرف به صورت ضمیر آورده شده است (و ضمیر، اشیاء را به اصل خود بر می‌گرداند).

۱۰- قید معین شده در عبارت «الحال وصف نكرة مشتقة واقعة بعد تمام الكلام» را با ذکر مثال توضیح دهید. ص ۲۴۳

جواب: حال، بعد از جمله‌ای واقع می‌شود که از جهت ترکیب کلام، کامل بوده و بی‌نیاز از حال باشد البته در بسیاری از موارد جمله برای اتمام معنی نیازمند به حال می‌باشد مانند: «جاء زيد راکباً» که جمله بدون حال از لحاظ ترکیبی کامل بوده و دارای مسند و مسند إليه می‌باشد اما از جهت معنی، به حال نیاز دارد تا چگونگی آمدن «زید» روشن گردد.

۱۱- «حال جامد» را در موارد زیر به «مشتق» تأویل ببرید. ص ۲۴۵

الف) بَعَثَ الْجَوْخَ ذِرَاعاً بِدِينَارٍ: جواب: مُسَعَّراً

ب) عَلِمْتُ النَّحْوَ بَاباً بَاباً: جواب: مفصلاً

ج) سِيرْتُ مَعَهُ جَنْباً إِلَى جَنْبٍ: جواب: متساندین

۱۲- موارد سه گانه وجوب تقدیم «حال» بر «ذو الحال» را بیان کرده و برای یک مورد مثال بزنید. ص ۲۵۴

جواب: ۱. ذو الحال نکره محض باشد. مانند: رأيت راکباً رجلاً. ۲. ذو الحال محصور باشد. مانند: ما سافر راکباً إلا أبوك. ۳. ذو الحال به ضمیری اضافه شود که مرجع آن به حال تعلق داشته باشد. مانند: جاء يركب الفرس صاحبه. [و مثال‌های مشابه]

۱۳- نقشی «کم» استفهامیه را در موارد زیر بنویسید. ص ۲۶۳ تا ۲۶۵

الف) «قال كم لبثتم في الأرض عدد سنين قالوا لبثنا يوماً أو بعض يوم»: جواب: مفعول فيه

ب) «سل بني إسرائيل كم آتيناهم من آية بينة»: جواب: مفعول دوم «آتينا»

ج) كم تلميذا ذهب إلى المدرسة يوم الجمعة؟: جواب: مبتدا

د) كم كان أولادك؟: جواب: خبر «كان»

۱۴- نقشی «منصوبات» زیر را بنویسید. ص ۲۷۴ و ۲۷۸

الف) أنت أكسى للفقراء الثياب: جواب: مفعول دوم برای محذوف (تکسوهم)

ب) نعم ربعا دارنا: جواب: تمییز

۱۵- مقصود از قسمت مشخص شده در عبارت زیر را بیان کنید. ص ۲۷۹

إذا تأخر المخصوص عن الفعل و الفاعل فلک فی إعرابه أربعة أوجه:

جواب: ۱. مخصوص مبتدای مؤخر بوده و جمله قبل از آن خبر مقدم باشد. ۲. مخصوص خبر باشد برای مبتدایی که حذفش واجب است. ۳. مخصوص مبتدایی باشد که خبرش حذف شده است. ۴. مخصوص بدل از فاعل باشد.

۱۶- نوع «استثناء» و اعراب «مستثنی» در موارد زیر چیست؟ ص ۲۹۰

الف) «لم يلبثوا إلا ساعة من النهار»: جواب: مفرغ - نصب

ب) «ما كان قولهم إلا أن قالوا ربنا»: جواب: مفرغ - رفع

ج) ما اشتريت دار زيد إلا سيارة: جواب: منقطع - نصب

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

شهریور سال تحصیلی ۹۲-۹۱

پایه چهارم ۵ ساله
پایه پنجم ۷ ساله

مهر مدرسه

کلاس	۲۹۱۳/۰۵
تاریخ	۱۳۹۲/۶/۱۰
موضوع	نحو عالی ۳
موضوع	مبایدهای عربیة ج ۴
موضوع	از ابتدای مبحث استغاثه تا پایان منصوبات (ص ۲۹۷-۲۱۳)

ردیف:		
نام برگزیده:	نمره:	مکان تکمیل:
۸ صبح	۲۰	۹۰ دقیقه
موسسه تخصصی زبان	مهر مدرسه	مهر مدرسه
موسسه تخصصی زبان	مهر مدرسه	مهر مدرسه

نام و نام خانوادگی: ..... نام پدر: ..... کد ملی: ..... در سطح: ..... شهرتان: ..... استان: .....

۰/۵

۱- گزینه صحیح در باب «استغاثه» را معین کنید. ص ۲۱۴ تا ۲۱۶

الف. یَجُوزُ جَرُّ الْمُسْتَعَاثِ بِغَيْرِ اللَّامِ وَ تَرْخِيمُهُ. ص ۲۱۴ س ۶

ب. الاستغاثة هی نداء المتفجّع علیه او المتوجّع منه أو له. ص ۲۱۶ س ۴

ج. کُلُّ مَا تُعْجَبُ مِنْ صِفَتِهِ یَجْرَى مَجْرَى الْمُسْتَعَاثِ فِي كُلِّ أَحْوَالِهِ. ص ۲۱۵ س ۱

د. المُسْتَعَاثُ لَهُ مَخْفُوضٌ بِ«لَامٍ» مَفْتُوحَةٍ وَ الْمُسْتَعَاثُ بِ«لَامٍ» مَكْسُورَةٍ. ص ۲۱۴ س ۱۴-۱۲

۰/۵

۲- «ترخیم» در کدام مورد، صحیح است؟ ص ۲۲۱

الف. یا عَبْدَ الشَّمْسِ

ب. یا مُسْلِمَةً

ج. یا زیدُ

د. وا یوسفَا

۰/۵

۳- آمدن حال از «مضاف إلیه» در کدام مثال صحیح است؟ ص ۲۴۴ س ۱۰

الف. یُفْهَمُ کَلَامُکَ مَبْتَسِماً.

ب. رأیتُ غلامَ هِنْدٍ عَالِماً.

ج. جاءتُ امرأَةٌ زیدٍ غَضبانًا.

د. أذهبُ الهمَّ عَن قُلُوبِهِمْ مُتَّصِرِينَ.

۰/۵

۴- مثال «تمییز نسبت» را معین کنید. ص ۲۶۰ تا ۲۶۲

الف. ما لَنَا بِمِثْلِکَ رَجُلًا.

ب. اشتریتُ مُنَوِّینَ قَمْحًا.

ج. زیدٌ مشهورٌ أخوهُ فقهاً.

د. ما فی السَّمَاءِ قَدْرٌ رَاحَةٍ سَحَابًا.

۰/۵

۵- در عبارت «الأسْتَادُ أَعْرَفُ مِنْکَ ... تَوْجِیهِ الْمَسَائِلِ» کلمه «توجیه» با کدام حرف مجرور می شود؟ ص ۲۷۶

الف. «باء» و «لام»

ب. «لام» و «الی»

ج. فقط «لام»

د. فقط «باء»

۰/۵

۶- اعراب «غیر» در عبارت «هَلْ یَتَکَلَّمُ مِنَ النَّاسِ غَیْرِ الْأَدَبَاءِ» چیست؟ ص ۲۹۱

الف. فقط رفع

ب. فقط نصب

ج. نصب و جر

د. رفع و نصب

۱/۵

۷- چرا نصب «مفعول له» در مثال های زیر صحیح نیست؟ ص ۲۲۶ - ۱/۵ نمره

الف) «لَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَکُمْ مِنْ إِمْلَاقٍ»: جواب: زیرا مصدر از مصادر افعال قلوب (باطنی) نیست.

ب) «جئتک الیوم لإکرامی إیاک غداً»: جواب: زیرا مصدر در زمان تحقق عاملش واقع نشده است.

ج) «أنفقته لإکرامه إیاک»: جواب: زیرا فاعل مصدر با فاعل عامل متحد نمی باشند.

جواب: ۱. زمانی که اسم واقع بعد از افعال تفضیل در معنا فاعل باشد مانند أنت أَكْثَرُ علماً: أى كَثُرَ عِلْمُكَ.
۲. زمانی که افعال تفضیل به اسم دیگری اضافه شده باشد مانند أنت اكرم الناس رجلاً.

۹- چرا مجرور شدن «ظرف» در مثال‌های زیر واجب است؟ ص ۲۳۰ - ۱/۵ نمره

الف) نَفَحْتُ الْكِتَابَ فِي أُسْبُوعَيْنِ. جواب: فعل موجود در جمله به صورت تدریجی انجام شده است.

ب) قَعَدْتُ فِي مَقْتَلِ زَيْدٍ. جواب: «مَقْتَلُ» اسم مکان (مصوغ از مصدر) بوده ولی با عامل (قعدت) هم‌ریشه نیست.

ج) نُمْتُ فِي الدَّارِ. جواب: «الدَّارُ» ظرف مکان محدود است.

۱۰- چرا «عطف» در مثال‌های زیر صحیح نیست؟ (توضیح دهید). ص ۲۳۵ - ۲ نمره

الف) سافرت و زیداً: جواب: زیرا عطف نمودن بر ضمیر متصل بدون تأکید بواسطه ضمیر منفصل و یا ایجاد فاصله بین حرف عطف و معطوف علیه، صحیح نمی‌باشد.

ب) سلمت علیه يوم الخميس و اخوته: جواب: زیرا عطف کردن بر ضمیر مجروری بدون تکرار حرف جر صحیح نیست. هر چند بین حرف جر و ضمیر، فاصله شود.

۱۱- «ذوالحال» و «عامل» حال را در عبارت‌های زیر مشخص کنید. ص ۲۵۱ تا ۲۵۶ - ۲ نمره

الف) زید أفصح الناس خطيباً: جواب: عامل: «أفصح» - ذوالحال: «هو» مستتر در «أفصح»

ب) اقترب الناس حسابهم و هم في غفلة معرضون: جواب: عامل: «اقترب» - ذوالحال: «الناس» یا (عامل: «حساب» - ذوالحال: «هم»)

ج) زید ابوك مشفقاً: جواب: عامل: «أعرفه» محذوف - ذوالحال: «ه»

د) کیف عاد اخوك: جواب: عامل: «عاد» - ذوالحال: «اخوك»

۱۲- در چه مواردی «جامد غیر مؤول به مشتق» حال واقع می‌شود؟ (چهار مورد را با ذکر مثال بنویسید). ص ۲۴۶ - ۲ نمره

جواب: الف. زمانی که برای حال، صفت آورده شود. مانند: «فتمتل لها بشراً سوياً»

ب. در صورتی که حال بر عدد دلالت نماید. مانند: «جاء وقت الأُنس أربعة أيام»

ج. زمانی که نوع صاحبش باشد (یعنی بیانگر جنس ذوالحال باشد). مانند: «اشتریت الساعة فضة»

د. اگر حال متفرع بر ذوالحال باشد. مانند: «تصوغون الحديد سبواً» (دو مورد دیگر در کتاب آمده است).

۱۳- نقش «گم» را در عبارات زیر معین کنید. ص ۲۶۳ پاراگراف آخر و ص ۲۶۴ - ۲ نمره

الف) گم تلمیذاً جلس فی المسجد؟

جواب: مبتدا

ب) گم یوماً صنمت؟

جواب: مفعول فیه

ج) گم کانت جواریک؟

جواب: خبر «کانت»

د) گم مجلّة حرّرت؟

جواب: مفعول به

۱۴- وجوه محتمل ترکیب «زید» در جمله «نعم الرجل زید» را بنویسید. (۴ مورد) ص ۲۷۹ - ۲ نمره

جواب: ۱. مبتدای مؤخر. ۲. خبر برای مبتدای واجب الحذف («هو» یا «الممدوح»). ۳. مبتدا برای خبر محذوف (الممدوح). ۴. بدل از فاعل.

۱۵- با توجه به جدول زیر، نوع «استثناء» و اعراب «مستثنی» را کاملاً معین کنید. ص ۲۸۵ - ۲ نمره

عبارت	نوع استثناء	اعراب مستثنی
حضر القوم إلا مواثبهم	منقطع	منصوب
هل يرحم العبد إلا المولى	مفرغ	مرفوع
لا يعاقب الله الناس إلا بالبرار	متصل غیر موجب	منصوب
لا اتبع غير الحق	مفرغ	مجرور

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

نیمسال دوم ۹۲-۹۱
پایه چهارم روزهای بهمن

مهر مدرسه

کتابخانه	۲۹۱۲/۱۳
کلاس	۱۳۹۲/۳/۲۸
موضوع	نحو عالی ۳
کتاب	مبایده العربیه جلد چهارم
موضوع	از ابتدای مبحث استغاثه تا پایان منصوبات (ص ۲۹۷-۲۱۳)

ردیف:		
ساعت برگزاری: ۱۰ صبح	نمره: ۲۰	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی	شماره کارت	شماره برگه
نام و نام خانوادگی	شماره کارت	شماره برگه

نام و نام خانوادگی: ..... کد ملی: ..... مدرسه: ..... شهرستان: ..... استان: .....

۱- حذف «حرف نداء» در کدام منادی جائز است؟ ص ۲۱۳ و ۲۱۵ و ۲۱۶

- الف. مندوب
 ب. حقیقی
 ج. مستغاث
 د. تعجیبی

۰/۵

۲- «توخیم» در کدام مورد جائز است؟ ص ۲۲۰

- الف. مستغاث
 ب. مرکب اضافی
 ج. مرکب مزجی
 د. مرکب اسنادی

۰/۵

۳- کدام یک از مفاعیل در جواب «لِمَ» واقع می‌شود؟ ص ۲۲۵

- الف. مفعول له
 ب. مفعول به
 ج. مفعول فیه
 د. مفعول مطلق

۰/۵

۴- نقش «مقعد» در عبارت «هو منی مقعد القابله» چیست؟ ص ۲۳۰

- الف. خبر
 ب. مبتدا
 ج. مفعول به
 د. مفعول فیه

۰/۵

۵- کدام یک از مفاعیل بر عامل خود مقدم نمی‌شود؟ ص ۲۳۴

- الف. مفعول معه
 ب. مفعول مطلق
 ج. مفعول فیه
 د. مفعول به

۰/۵

۶- علت نصب «عشاء» و جمله «یبکون» در آیه «جاؤوا أباهم عشاءً یبکون» (یوسف: ۱۷) به ترتیب چیست؟ ص ۲۴۱

- الف. ظرف، صفت
 ب. ظرف، حال
 ج. مفعول به، حال
 د. مفعول به، صفت

۰/۵

۷- عبارت «یشترط فی المصدر حتی یصح نصبه مفعولاً لاجله أن یکون مشارکاً لعامله فی الوقت و الفاعل» را در قالب مثال توضیح دهید.

(ترجمه کافی نیست) ص ۲۲۶ - ۲ نمره

۲

جواب: برای این که مصدر بتواند بنابر مفعول له منصوب شود باید با عامل خود اتحاد زمانی و فاعلی داشته باشد مانند ضربته تأدیبا که زمان ضرب و تأدیب یکی است و همچنین فاعل تأدیب و ضربته یکی است. (متکلم)

۸- ظرف «متصرف» و «غیر متصرف» را با ذکر مثال شرح دهید. ص ۲۳۱-۲ نمره

۲

جواب: ظرفی که بتواند از ظرفیت خارج شده و نقش‌های دیگری چون مبتدا و فاعل و... قبول کند ظرف متصرف نامیده می‌شود مثلاً یوم در جثت یوم الجمعة ظرف متصرف است چون در جملات دیگر می‌تواند مثلاً مبتدا واقع شود ولی ظرفی که هیچ وقت از ظرفیت خارج نشود یا فقط مجرور به حرف جر واقع شود ظرف غیر متصرف نامیده می‌شود مانند لدی

۹- نقش «إخوة» در عبارت «مررتُ بک و إخوتک» چیست؟ چرا عطف آن جائز نیست؟ ص ۲۳۵-۱/۵ نمره

۱/۵

جواب: مفعول معه - چون عطف بر ضمیر متصل مجروری بدون اعاده حرف جر جائز نیست.

۱۰- با توجه به عبارت «تأتی الحال لازمة علی خلاف حکمها و ذلك یكون فی الجامدة الّتی لا تُؤوّل بالمُشتقّ أو إذا کانت مؤکدة لِعاملها أو لمضمون الجملة الّتی قبلها» به سؤالات زیر پاسخ دهید: ص ۲۴۶-۲ نمره

۲

الف) مقصود از «حال لازمه» چیست؟

جواب: حالی که موقت نبوده بلکه همیشه همراه ذوالحال است.

ب) برای هر یک از اقسام سه گانه آن مثال بزنید.

جواب: ۱. جامدی که تاویل به مشتق نرود مانند تنحتون الجبال بیوتاً ۲. تأکید کننده عامل حال مانند ولی زید مدبراً ۳. تأکید کننده مضمون جمله ماقبل، مانند هذا اخوک عطوفاً

۱۱- با توجه به آیه شریفه زیر به سؤالات پاسخ دهید. ص ۲۴۷-۲ نمره

۲

«ارجع البصر کرتین ینقلب الیک البصرُ خاسئاً و هو حسیر» (ملک: ۴)

الف) نقش «کرتین» و «خاسئاً» چیست؟

جواب: کرتین مفعول مطلق و خاسئاً حال است. (۱ نمره)

ب) جمله های «ینقلب» و «هو حسیر» چه نقشی دارند؟

جواب: جمله ینقلب جواب برای شرط محذوف و جمله هو حسیر جمله حالیه است. (۱ نمره)

۱۲- نوع «تمییز» و «عامل» آن را در مثال‌های زیر معین کنید. ص ۲۶۱ و ۲۶۵-۲ نمره

۲

الف) «کم دیناراً أنفقت فی سبیل الله»:

جواب: تمییز ذات - عامل «کم»

ب) «الله درّه فارساً»:

جواب: تمییز نسبت - عامل «درّه»

ج) «سبعلمون من هو شر مکاناً»:

جواب: تمییز نسبت - عامل «شر»

د) «إن تستغفر لهم سبعین مرة فلن یغفر الله لهم»:

جواب: تمییز ذات - عامل «سبعین»

۱۳- حکم اقتران افعال تفضیل با «من» در مثال‌های زیر چیست؟ توضیح دهید. ص ۲۷۲-۱/۵ نمره

۱/۵

الف) «زید أعقل الناس من أن یکذب»:

جواب: جائز است زیرا «من» برای تفضیل نیست چون مقصود، تفضیل زید بر کذب نیست بلکه مراد بعد و دوری زید از کذب می‌باشد.

ب) «عمرو أحسن القوم من خالد»:

جواب: ممتنع است زیرا «من» برای تفضیل بوده لذا با اضافه شدن افعال تفضیل جمع نمی‌شود.

۱۴- نقش ترکیبی کلمات مشخص شده را بنویسید. (وجه مشهور) ص ۲۷۸ و ۲۷۹-۲ نمره

۲

الف) «نعم ربعا دارنا»:

جواب: «ربعا»: تمییز - «دارنا»: خبر برای مبتدای محذوف (یا مبتدای مؤخر)

ب) «حبذا زید دارساً»:

جواب: «ذا»: فاعل - «دارساً»: حال از زید

۱۵- نوع «استثناء» و وجوه اعراب «مستثنی» را در مثال‌های زیر مشخص کنید. ص ۲۸۵ تا ۲۹۲-۲ نمره

۲

الف) «کل الذنوب مغفورة سوی عقوق أهل دعوتک»

جواب: استثنای متصل و مستثنی مجرور

ب) «ضربت القوم حاشا الامیر»

جواب: استثنای متصل و مستثنی منصوب یا مجرور

ج) «هل هذا إلا البشر»

جواب: مفرغ - مرفوع

د) «مالی إلا کلام الحق کلام»

جواب: متصل - منصوب

ردیف:		
شماره برگه امتحان: ۹۰		
شماره نام خانوادگی	شماره اول	شماره هجرت
شماره نام خانوادگی	شماره اول	شماره هجرت

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

تعداد اول ۱۳-۹۲
 شماره هجرت
 شماره اول

کتابخانه	۲۹۳۷۰۰۶
تاریخ	۱۳۹۳/۱۰/۱۳
مکان	نحو عالی ۳
کتاب	مبانی العربية جلد ۳
موضوع	از انبای محنت استغناء تا پایان مصیبات

نام و نام خانوادگی: _____ کلاس: _____ شماره پرسنلی: _____ شماره ثبت: _____ شماره اول: _____

/

۱- با توجه به احکام «استغاثه» گزینه نادرست را معین کنید.

- الف. یا لَزِيدٍ و یا لَبِئْرٌ لِلضَّعِيفِ!
- ب. یا لَزِيدٍ و لَبِئْرٌ لِلْمَظْلُومِ!
- ج. یا لَبِئْرٌ الْقَوِي لَلْفَقِيرِ!
- د. یا لَذِي الْكَرَمِ لَلْفَقِيرِ!

/

۲- در چه صورتی نصب «مفعول له» از «جز» آن بیشتر است؟

- الف. إذا تجرد من «ال» و الاضافة.
- ب. إذا كان مضافاً إلى المعرفة.
- ج. إذا كان مضافاً إلى النكرة.
- د. إذا كان مقروناً بـ «ال».

/

۳- علت جواز ذو الحال واقع شدن مضاف إليه (هم) در آیه شریفه «و نَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ إِخْوَانًا» چیست؟

- الف. لأنه فاعل المصدر في المعنى.
- ب. لأنه مفعول المصدر في المعنى.
- ج. لأن المضاف جزء من المضاف إليه.
- د. لأن المضاف كجزء من المضاف إليه.

/

۴- گزینه صحیح درباره «ذو الحال» در جمله «رَأَيْتَ زَيْدًا ضَاحِكًا بَاطِنًا» را معین نمایید.

- الف. «ضاحكاً» لزيد - «باطناً» للضمير
- ب. «ضاحكاً» للضمير - «باطناً» لزيد
- ج. «ضاحكاً» و «باطناً» للضمير
- د. «ضاحكاً» و «باطناً» لزيد

/

۵- گزینه نادرست در مورد «اسم تفضیل» را معین کنید.

- الف. قد يجب تقديم المجزور بـ «من» على «أفعل».
- ب. لا يجوز تأنيث «أفعل» إذا كان مقترناً بـ «من».
- ج. لا يجوز أن يفصل بين «أفعل» و «من» إلا بعموله.
- د. يجب في المجزور بـ «من» أن يكون من جنس المفضل.

/

۶- گزینه صحیح در مورد «ما» در آیه شریفه «وَمَا تَجْزُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ» را معین کنید.

- الف. محلاً مرفوع - نائب فاعل
- ب. محلاً منصوب - مفعول اول
- ج. محلاً منصوب - مفعول دوم
- د. فاقد محل اعراب - حرف نفی

/

۷- علت نادرستی «ندبه» را در موارد زیر توضیح دهید.

- الف) يا مَنْ مَلِكٌ فَوَادِي!
- ب) وَا مَنْ ذَهَبَ إِلَى الْبَيْتِ!
- ج) وَا الَّذِي صَلَّى الْيَهُودَ!

ردیف	نام خانوادگی	شماره ثبت نام	شماره ثبت نام
۱	.....	.....	.....
۲	.....	.....	.....
۳	.....	.....	.....

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

امسال اول ۱۳-۹۴

شماره ۵۵۵

شماره ۲۵۵

شماره ۵۵۵

کتابخانه	۱۳۹۳/۱۰/۱۳
تاریخ	۳
موضوع	مبانی عربیه جلد ۲
مدرس	از لغات محد استغاثه تا پایان مصوبات

نام و نام خانوادگی: ..... شهر: ..... مدرسه: ..... کلاس: ..... شماره: .....

- ۱- با توجه به احکام «استغاثه» گزینه نادرست را معین کنید.
  - الف. یا لَزِيدٍ و یا لَبِئكَ الضَّمِيحُ!
  - ب. یا لَزِيدٍ و لَبِئكَ لِلْمَطْلُومِ!
  - ج. یا لَبِئكَ القَوِيُّ لِلْفَقِيرِ!
  - د. یا لَبِئكَ الكَرِيمُ لِلْفَقِيرِ!
- ۲- در چه صورتی نصب «مفعول له» از «جر» آن بیشتر است؟
  - الف. إذا تجرد من «ال» و الاضافة.
  - ب. إذا كان مضافاً إلى المعرفة.
  - ج. إذا كان مضافاً إلى النكرة.
  - د. إذا كان مقروناً بـ «ال».
- ۳- علت جواز ذو الحال واقع شدن مضاف إليه (هم) در آیه شریفه «و نزعنا ما فی صدورهم من غل إخواناً» چیست؟
  - الف. لآنه فاعل المصدر فی المعنی.
  - ب. لآنه مفعول المصدر فی المعنی.
  - ج. لأن المضاف جزء من المضاف إليه.
  - د. لأن المضاف كجزء من المضاف إليه.
- ۴- گزینه صحیح درباره «ذو الحال» در جمله «رأيت زيدا ضاحكاً باكياً» را معین نمایید.
  - الف. «ضاحكاً» لزید - «باكياً» للضمير
  - ب. «ضاحكاً» للضمير - «باكياً» لزید
  - ج. «ضاحكاً» و «باكياً» للضمير
  - د. «ضاحكاً» و «باكياً» لزید
- ۵- گزینه نادرست در مورد «اسم تفضیل» را معین کنید.
  - الف. قد يجب تقديم المجرور بـ «من» عنی «أفعل».
  - ب. لا يجوز تأنيث «أفعل» إذا كان مقترناً بـ «من».
  - ج. لا يجوز أن يفصل بين «أفعل» و «من» إلا بمعموله.
  - د. يجب فی المجرور بـ «من» أن يكون من جنس المفضل.
- ۶- گزینه صحیح در مورد «ما» در آیه شریفه «و ما تجزؤون إلا ما كنتم تعملون» را معین کنید.
  - الف. محلاً مرفوع - نائب فاعل
  - ب. محلاً منصوب - مفعول اول
  - ج. محلاً منصوب - مفعول دوم
  - د. فاقد محل اعراب - حرف نفی
- ۷- علت نادرستی «ندبه» را در موارد زیر توضیح دهید.
  - الف. یا من ملك فؤادی!
  - ب. وا من ذهب إلى البيت!
  - ج. وا الذی صلیه اليهود!

ردیف	نام	شماره
۱	محمد...	۰۲۰...
۲	...	...
۳	...	...

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

امسال اول ۱۴-۹۲
شماره ۳۳۳
تعداد ۷۷۷

بهر مدرسه

کتابخانه	۲۹۳۶/۰۶
تاریخ	۱۳۹۳/۱۰/۱۳
محل	نحو عالی ۳
کتاب	مبایده العربیه جلد ۴
موضوع	از بنای سخن اسماعه تا پایان مصوبات

نام و نام خانوادگی: _____ کلاس: _____ مدرسه: _____ شهر: _____ استان: _____

- ۱- با توجه به احکام «استغاثه» گزینه نادرست را معین کنید.
  - الف. یا لَزِيدٍ و یا لَبِئْسَ لِلضَّعِيفِ!
  - ب. یا لَزِيدٍ و لَبِئْسَ لِلْمَظْلُومِ!
  - ج. یا لَبِئْسَ الْقَوَى لَلْفَقِيرِ!
  - د. یا اَذَى الْكَرَمِ لَلْفَقِيرِ!
- ۲- در چه صورتی نصب «مفعول‌له» از «جر» آن بیشتر است؟
  - الف. إذا تجرد من «ال» و الاضافة.
  - ب. إذا كان مضافاً إلى المعرفة.
  - ج. إذا كان مضافاً إلى النكرة.
  - د. إذا كان مقروناً بـ «ال».
- ۳- علت جواز ذو الحال واقع شدن مضافِ إليه (هم) در آیه شریفه «و نَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ إِخْوَانًا» چیست؟
  - الف. لآنه فاعل المصدر في المعنى.
  - ب. لآنه مفعول المصدر في المعنى.
  - ج. لأن المضاف جزء من المضاف إليه.
  - د. لأن المضاف كجزء من المضاف إليه.
- ۴- گزینه صحیح درباره «ذو الحال» در جمله «رَأَيْتَ زَيْدًا ضَاحِكًا بَاكِيًا» را معین نمایید.
  - الف. «ضاحكاً» لزيد - «باكياً» للضمير
  - ب. «ضاحكاً» للضمير - «باكياً» لزيد
  - ج. «ضاحكاً» و «باكياً» للضمير
  - د. «ضاحكاً» و «باكياً» لزيد
- ۵- گزینه نادرست در مورد «اسم تفضیل» را معین کنید.
  - الف. قد يجب تقديم المجزور بـ «من» عنى «أفعل».
  - ب. لا يجوز تأنيث «أفعل» إذا كان مقترناً بـ «من».
  - ج. لا يجوز أن يفصل بين «أفعل» و «من» إلا بمعموله.
  - د. يجب فى المجزور بـ «من» أن يكون من جنس المفضل.
- ۶- گزینه صحیح در مورد «ما» در آیه شریفه «وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ» را معین کنید.
  - الف. محلاً مرفوع - نائب فاعل
  - ب. محلاً منصوب - مفعول اول
  - ج. محلاً منصوب - مفعول دوم
  - د. فاقد محل اعراب - حرف نفی
- ۷- علت نادرستی «ندبه» را در موارد زیر توضیح دهید.
  - الف) یا مَنْ مَلِكًا فَوَادِي!
  - ب) وَا مِنْ ذَهَبٍ إِلَى الْبَيْتِ!
  - ج) وَا الَّذِى صَلَبَهُ الْيَهُودُ!